

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 16 d. SAUSIO (JANUARY), 1914 M.

No. 3

POLITISKOS ŽINIOS.

MEXIKO.

Atkakęs su pastiprinimu prie Ojinaga revoliucijonierių vadovas generolas Villa tuoj griebsi bombardavimo kariuomenės pozicijų. Kariuomenė išsiekė gynybą, bet paskui perbėgo į Jungtinių Valstijų pusę su ginklais ir karnolėmis. Pasirodė, kad karnolės visiškai nebuvo amunicijos, tai kariuomenė ant revoliucijonierių bombardavimo ir atsiliepi negalėdama. Revoliucijonierių vadovas generolas Villa apie paėmimą miesto Ojinaga pranešė vyriausiajam vadovui, generolui Carranzai ir pasigyrė, jog jis žadėjo tą miestą paimiti, ir parodė, jog išpildymui pažadėjimo turi gana sumanumo. Bet ar tam reikėjo didelio sumanumo, tai kitas dalykas. Villa turėjo veik dvigubai daugiau kariuomenę, kuriame nieko neturėjo, o jį priešams ir šuviams amunicijos pritrūko; tokius kaip beginklius priesinikus su daug didesniais pajėgomis įveikti didelio sumanumo nereikia.

Gyven Ojinaga Huertos generolai Salazar ir Orozco neperėjo su kariuomene į Jungtinių Valstijų pusę, bet jiems pasisekė nuo revoliucijonierių pabėgti, tik nežinia, ar su jais pabėgo ir kokie kareiviai. Be kareivių ir sumanius karvedis nieko nenuveiks. Nors tie generolai ir ištruko, bet jeigu jie kareivių neturi, nedaug galės Huertai pagelbėti.

Jungtinių Valstijų pusę perėjo su ginklais, tik be amunicijos, kuri visai išsibaigė, 3,000 kareivių ir apie 1,500 civilistų, daugumė moterų ir vaikų. Kareiviai tapo nuginkluoti ir bus laikomi iki naminio karo pabaigos nelaisvėje forte Bliss, netoli El Paso. Laikraščiai praneša, jog civilistams leista keliauti, kur nori; bet jeigu norėtų ilgam Jungtinėse Valstijose pasilikti, turi gauti atvečių užvaizdus leidimą. Tą viską laikraščiai garsina kaip didelę Jungtinių Valstijų geradėjęs, bet iš tikro tame nei jokios geradėjęs nėra, nes tokio elgimosi reikalauja tarptautinės teisės, kuri turi prisilaikyti kiekvieną tautą, norinti civilizuota vadintis. Už laikymą nuginkluotus svetimo karo kariuomenės, karui pasibaigus, galima reikalauti atsakanto už žmoges. To nuo Meksikos reikalauja ir Jungtinės Valstijos.

Jungtinės Valstijos iki šiol perėjusiems rubežių revoliucijonierių leisdavo grįžti atgal Meksiką, kas nesutiko su pareigomis neutrališkai užsilaikančių kraštų, todėl nuo dabar rubežiaus sargybai prisakytą ir revoliucijonierių, perėjusių rubežių, nelaisvę laikyti taip pat kaip ir Huertos kareivių. Mat Jungtinės Valstijos nepaprastai prisilaikė tarptautinių teisių. Laikė karo Anglijos su burais anglijonais iš Amerikos ir pietinę Afriką liuosai gabenavo savo raitelius arkliai ir mulus, o kada būtų atstovas prieš tokį neutrališkumo laužymą protestavo, buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas Roosevelt atskaitė, jog jis negali sunikinti fermeriams užsidirbimą; o burai, girdi, gali tokius siuntinius gaudyti. Taip jau išverčiamos neutrališkumo teisės buvo taikomos ir laike dabartinio sukilimo Meksikoje. Jungtinės Valstijos vien nuo kitų reikalauja pildyti tarptautinių teisių ir pareigų, bet jeigu pareigų pildymas joms neparankus, jos pačios jų nepildo.

Mieste Ensenada, dėl neišmokėjimo algų, Huertos kareiviai raišius sukėlė. Užtai sausandys 12 kareivių. Huerta vienok kareiviams algų išmokėti negali, nes truksta jam pinigų, nors jis ir giriasi, kad nuo esančių Meksikos šimto tukstančių didelių žemės savininkų ir turtingų pramonininkų gali išspausti mažiau-

sia po \$5,000 kontribucijos, tačiau puse milijardo dolerių iš viso, ko gali užtekti ilgam laikui. Bet ar ištikro jis gali palaikymui savo valdžios tiek pinigų nuo turto išspausti, reikia abejoti, nes veik pusė tų didelių plotų žemės valdytojų yra revoliucijonierių apvaldytos valstijose; kitose gi valstijose daug didelių žemės plotų yra svetimačių rankose, o tuos išnaudoti pavojinga, nes už tokius užstotų jų tėvynės valdžia ir tokiu būdu Huerta susierzintų net su jam priešlankių kraštų valdžia.

Jungtinių Valstijų pasieninyse, sugrįžęs iš Vera Cruz, kur susitikęs su sugrįžusiu iš Washingtono specialiu prezidento Wilsono atstovu Lindu, atsilankė pas Huertą, bet nežinia, ko jis nuo jo norėjo. Jis sakė, buk jo atsilankymas su politika nieko neturi, bet turbūt yra kitaip. Juk Jungtinės Valstijos Huertos nepripažįsta ir su juom pertraukė diplomatinis ryšius, todėl ir jį pasiuntė, turbūt, nepasveikinti vaziavo pas Huertą. Turbut jis Huertai pastatė gal naujus reikalavimus, o tas jų nepriėmė.

Revoliucijonierių vadovas, generolas Villa, iš Ojinaga mano grįžti atgal į Chihuahua su visa kariuomene, nes dabar prie Jungtinių Valstijų rubežių kariuomenės nereikia. Chihuahua jis žada suorganizuoti 10,000 kariuomenę ir traukti prieš Huertą į miesto Meksiko apilinkes, kur ir dabar yra pulkeliai Zapatos šalininkų, tik, kaip rodosi, tarp Carranzos generolų ir Zapatos didelio sutikimo nėra, nes vieni ir kiti veikia atskirai.

CHINAI.

Čing prezidentas paleido parlamentą, kurio atstovai tapo iškirti įvedus republikonišką tvarką, bet iki šiol nieko svarbesnio nenuveikė; neužgrybė nei jokių svarbesnių teisių, nes nei viename veik posėdyje nebuvo tiek atstovų, kad būtų galima ką nors užgirti.

Paleides parlamentą, prezidentas vienok pažadėjo greitai paskirti naujus rinkimus ir susausti naują parlamentą ir tiki, kad naujasis bus veiksmingas. Bet kas jis darys, jeigu ir naujasis miegos, bus neveiklus?

Kilusi pietinėse Činų provincijose revoliucija likosi suvaldyta; sumušti revoliucijonieriai išsiskirstė kalnuose ir pavirto į paprastus plėšikus. Plėšikai tie nelaisvėn paėmė kelis amerikoniškus misijonierius ir nuo jų reikalauja išpirkimo.

Rusija iš palengvo stengiasi apvaldyti Mongoliją; su greitu krašto paglemžimu nesiskubina vien todėl, kad tam priešinasi Japonija, kurios Rusija bijosi. Bet aišku jau dabar, kad Činai nauždys visas buvusias savo valdybas: Mandžiuriją pasidalys Rusija su Japonija, Tibetą paims Anglija, o Mongolija teks Rusijai.

BALKANŲ PUSSALIS.

Kilo vėl nesutikimai Grekijos su Turkija. Turkija Azijos mobilizuoja kariuomenę ir rengiasi karui. Pirmo ji Anglijai padirbtą Braziliją karisą laivą iš didžiausių veislių, kokių Grekija visai neturi. Grekija taipgi norėtų pirkti dirbamus Anglijos dirbtuvėse tokius laivus, bet truksta jai pinigų, nes francuzai su pašolos davimu nesiskubina. Turkija laivą pirkto taipgi už francuzų pinigų, nes gavo dalį seniau išmestos pašalos.

Albanijos rubežiai dar vis galutinai nepaženklinti; bet nors iš dabartinio paženklino tarptaut. komisijos matyt, kad iš tų grekų užimtų apskrčių reiks jiems trauktis, nors greikai, kad ir visą Turkiją gautų, mažiausia karui aukavę, dar jiems būtų permažai. Tarptautinė komisija paliko

greikams šešias savaites laiko pasitraukimui iš Albanijos pripažinti apskrčių.

Naujai didžiųjų viešpatysčių išrinktą valdoni, kunigaikščiai Wied, nelabai patinka Albanijos sostas, nes algos jam siuloma tik \$50,000. Todėl jis nori atsisaikyti. Bet apart jo, yra kiti kandidatai albanai, kurie nori savo tėviškę valdyti. Sumaniausias iš jų yra pagarsėjęs gynymu tvirtovės Scutari Essad Paša; gabenis, turbūt, už vokiečių Wiedą. Norėtų Albaniją apvaldyti ir buvęs Turkijos karo ministeris Izad. Tas sosto apvaldymui rengia net sukilimą Albanijos savo naudai, tik nežinia, ar tas jam pasiseks. Daugiausia pritarė tur Essad Paša. Jo valdomame Durazzo apskrtyje tvarka yra geriausia; jis, dėl savo sumanumo ir teisingumo, gauna vis daugiau šalininkų. Jeigu albanai savo balsais rinkytų valdoną, be abejonės, jis išrinktų Essadą.

Sofijoje tapo atidarytas naujai išrinktas parlamentas. Atidarydamas parlamentą, ministeris pirmininkas tarp kitko pasakė, jog kalbos, buk pavasaryj kils rujan karas neturi visai pamatų. Karo nėra ko bijoties, nes Bulgarija su visomis Balkanų tautomis, apart Grekijos, sugyvena gerai ir draugiškai.

Pavojingai apsigrė Rumunijos karalius Karolius. Jis turi jau 70 metų. Jis yra vokiškos kilmės, gimintis Vokietijos cėsioriaus.

IS LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA. VILNIUS.

Vilniaus gub. valdyba su taisė statistiką šių metų žiemos jėgos. Pasirodė, kad šmet užsėta Vilniaus gubernijoje: valstiečių laukų 367,557 dešimtinės (pernai—368,866 deš.). ir dvarininkų laukų—248,854 dešimtinės (pernai—244,816 deš.). Valstiečių užsėto lauko padidėjimas aiškiamas tuo, jog dvarininkai pradarė valstiečiams gana daug ligot nedirbamojo lauko.

Naują lietuvių krautuvę atidarė palei šv. Mikalojaus bažnyčią; inėjimas iš Lydos gatvės, priešais lietuvių mokyklos. Krautuvę atidarė Juozas Palukėnas. Prie krautuvės yra butas, kur galima atvaizduojantiems pigiai gauti nakvynę ir kur esą socialai valgyti, nes drauge p. Palukėnas atidengė ir valgyklą.

J. Hasko, "Kur. Lit." redaktorius, minėjo šiomis dienomis savo darbo 25 metų sukaktuvės, kaip publicistas ir visuomenės veikėjas. Sekmadienį, Briksio viešbučio restorane buvo pakeltas sukaktuvių pokylis, per kurį Dr. Venslavskis iškėlė Hasko jo draugų vilniečių vardu aukso plunksną, o redaktorius A. Sadevičius iš Varšvos, prakalbėjęs varšviečių vardu, iškėlė jam gražią, brangią jodylinę. Buvo paskaitytos sveikinimo telegramos; tarp kitų atsiuntė pasveikinimą buvusis atstovas Romanas Dmowski, Dumas atstovai lenkai ir k.

— Viltis —

Vilniaus vyskupija. Administratoriaus parėdymu naujai įvesti kunigai šiaip paskirti: kun. J. Breiva ir Rodune, kun. M. Radziševskis ir Sokolka, kun. K. Borja ir Dobrynieva, visi kamedoriais.

Vilniaus seminariją šmet apleido J. Burzyński, R. Skrebutėnas, J. Dauksa, S. Bujnicks, J. Babič, B. Chavizuk, S. Grobicki, A. Tikušis ir P. Paškevič.

Seminariją įvesta elektros šviesa. Šiam reikalui truputėlis aukų įplaukė ir iš šalies. Visgi išlaikydum apdengė Seminariją.

Vilniaus vyskupijos valdytojas įsakymu naujai įgėstas kun.

Aleksandras Svarepelis paskirtas Vilnelio (Vileikos) kamedorium; kun. Mikolajūn, Semečovščinos klebonas, sėdintj vienuolyne teismo paskirtą jam bausmę, paskirta pavaduoti kun. V. Sorosiekas, buvęs Giniondro kam.; vidaus reikalų ministerija po kelių metų draudimo leido vėl gauti vietą Vilniaus vyskupijoje buvusiam Zabludovo klebonui kn. Martynui Purizovskui.

LUŽKAI, Ašmenos apskr. Čia sudegė kluonas su javais. Javų sudegė už 3,000 rub. ir jau iškultų grūdų už 500 rub. Beto, sudegė įvairių ūkio padargų už 1,000 rub. Iš viso gi nuostoliai siekia 10,000 rub. Itariama, kad kluoną padegęs vienas sodietis, kurį jau suėmė.

— Viltis —

KAUNO GUBERNIJA. KAUNAS.

Juozui Naujajui vyriausybė leido įsteigti Kaunė muzikos mokyklą. Kursai trijų metų; su įstojamąja klase keturių metų. Bus mokoma bažnyntinių giedojimų, grojimo vargonais, kaip vesti raštinę ir kitų vargonininkams reikalingų dalykų.

Zemaičių vyskupija. Nepatvirtinus vyriausybės valdytojų kunigo Borovskio, Žemaičių vyskupijoje, nebeskiriami nė nemainomi viešomis joki kunigai.

Zemaičių vyskupui, kaip praneša laikraščiai, greičiausiai galės tapti kun. Karevičius, Mogilevo kapitulios kanaaninkas, gyvenęs Peterburge.

— Šaltinis —

KVĖDAINA, Kauno gubern.

Liudna girdėti, jei kur nesiseka, arba visiškai žūsta Vartotojų Draugija. Jei norėtume surasti tos nelaimės priežastį, turime įsijiekti pradžios tarpe narių, prigulintų prie draugijos. Nes ne vienoje vietoje nariai, per daug įsijiektę savo vedėjais, duoda jiems valdą daryti visokių užvedimus, kurie draugiją priveda prie to, kad pamažu ji pradeda krypti, arba visiškai žūsta. Paminėjus Kvėdainos Vartotojų Draugiją; čionai, iš viršaus regis, viskas puikiai eina, parodyta daug uždarbio, prekių prikrautos pilnos lentynos, bet, giliau pasisiūreję, atrasime nemazą pavojingų daiktų, galinčių priversti prie liudnų pasekmių. Tos draugijos pirmininkas ir vedėjas pats vienas turi savo rankose visus draugijos dalykus ir, pagal savo norą ir svajones, karščiuodamas, visokių nereikalingus daiktus užveda. Butų pusė bėdos, jei draugija turėtų savo pinigų, tada galėtų mityti, bet dabar, nelaimė, savo pinigų, taip sakant, neturi nei kapeikos, dėlto viskas darosi svetimas pinigais ir visur, kur tik galima, skolinami pinigai.

Šį rudenį pirmininkas be žinios draugijos pritraukė garinę kuliarnąją mašiną, ne savo pinigais, bet iš skolų ir tą skolą žadama užmesti draugijai. Priimti ant savęs tokią skolą būtų draugijai didelis pavojus, nes, ant savęs užsiverstų kaip kokį akmenį ant visados. Prekių prikrautos pilnos kėrtės ir lentynos, bet kas iš to, kad jos guli ir gal gulės ilgai, o kai-kurias reikės už niekus paduoti.

Rengdamiesi statyti savo namus, žmonės norėtų paprastų, bet pirmininkas niekam neduoda gerą žodžio ir padirbo namų planą, kurie apsieis apie tryliką tukstančių. Pinigų taipogi nėra. Reikės skolinti.

— Šaltinis —

KELMĖ, Kauno gub. Kelmės ūkio raitelis yra vienas iš seniausių Kauno gub. Prie jo prisirašė apie 40 narių iš valstiečių ir dvarininkų tarpo. Esant neperdideliu narių skaičiumi, žinoma, ir dirbti nelengva. Bet vis tik dirbama. Kasmet daroma pas ūkininkus bandymai su mineralų trą-

šomis ir kitokiais javais. Delegatai važinėja į didesnes parodas, arba į Lenkiją pažiūrėti ir papasakoti saviems, kaip kitur ūkininkaujama. Įsitaise, keli sušidėję, garinę kuliarnąją mašiną. Vysėjamąją mašiną dobilams. Visas raitelis nusipirko trejerį ir "zmičiką."

Grudžio 14 d. užsibaigė trijų savaičių kursai apie pienininkavimą ir visą darbą apie žemę. Dėvus vietiniam klebonui savo karves, buvo aiškiai išrodyta, kad nustatius gerai šėrimą, tuojau pasidanguina pienas. Visi suprato, kad "poniški išmisai" visuomet apsimoka. Lankė kursus mergaitės ir bernaičiai, jauni ir paimi. Viso apie 70 žmonių atsilankė.

— Steponas iš Pavz. —

TAURAGNAI, Ezer. ap. Čia yra bjaurus paprotys kelti rudenių puotas, tap vadinamas "bičiolių". Mat, vienasidėjęs Kazimieravo ir Žebriškės ūkininkai gal turi po kokį avilį bičių. Sukviečia svečių ir parsigabena degtinės ir alaus. Svečiai taip pat atsiveža degtinės ir geria taip susidėję keletą dienų. Šmet per dvi dieni buvo girdėti, tarytum, gyvulių blioimas. Prisdėti prie draugijos, ar kokį laikraštį išsirašyti—tokių girtuoklių geriau nei nekaltinti.

— Bičiulis. —

PALANGA. Jau baigiama dirbti telefonai, jungiantieji Palangą su Liepajom, kitais Kuršo miestais ir Klaipėda (Prusose). Už 5 minutes naudojimosi telefonu reikės mokėti 45 kap.

PETRAŠIUNAI. Paliovė čia veikusi Vartotojų Draugijos sankrova.

LUOKĖ, Šiaulių ap. Atvažiuo nuo Viekšnių vienas labai nepaprastas mašinistas javų mašinuoiti. Ūkininkai jį pakviečia pas save, šis atsako: "aš be arielkos nevalgau!" Ir žmonės duoda. Žinoma, girtas žmogus nebeatlieka savo darbo, neapžiūri savo mašinos. Ir štai grudžio pradžioje priėjo jauna mergaitė pažūrėti; tuojau pagavo ratai—sulaužė rankas ir sutrupino galvą, kad net akis išstikio. Čia jau ne pirmas atsitikimas.

— Teklės Sunus. —

PANEVĖŽYS. Čia neseniai perėjo didelė audra su žaibais per kunais.

— Miško Dievaitė. —

PANEVĖŽYJE suimtas kalnys—pabėgėlis S. Januška, kaltinamas dėl užmušimo.

— Viltis —

PASVITINYS. Piktadary būvo norima įsilausti į Vart. Draugijos sankrovą, bet nepavyko, nes pavatė sargybinis. Vart. Dr-jos namo duris, langinės gana stipriai užrakintos, apkaltos geležimis, duris dvigubos ir su slaptais skambučiais. Kaimynėse parapijose girdėti blogų naujienų: apvogimų, užmušimų, kerštų ir t. t. Abi mokyklos "Saulės" ir valstiečių pilnos ir daugiau nebeprimama. Yra dar dvi kaimuose, kurios taipgi, girdėt, pilnos. Tik valstiečių mokykla sugrūvusi, supuvusi ir ankšta.

— L. Krzyževičius. —

ASČEGALĖ, Aukmergės ap. Arklus bevarinėjant, pagriebė maniežas ir nutraukė žmogų koka. Prisimetė gangrena, sugedo kraujas ir numirė.

— Šaltinis —

VEPIAI, Aukmergės ap. Pas mus tarpe vaikų ir net merginų labai išsiplatinęs girtuokliavimas, vagiavimas ir paleistuvavimas. Net gėda ir laikraštį rašyti. Laikraščių ir gerų knygų visai mažai teskaito.

— S. Ten buvęs. —

ŠIAULIAI. Dėl Goldbergo šeimynos užmušimo praneša šias naujas smulkmenas. Be krautu-

vininko Icko Goldbergo ir jo žmonos Gindos, buvo užmušti beniegiantys jau: Goldbergių gyventojas Goldvaser, jų svečiai Berelis Goldbergas ir Perla Fandstein ir tarnaitė Vilekiutė. Vysėjamąją mašiną dobilams. Visas raitelis nusipirko trejerį ir "zmičiką."

Grudžio 14 d. užsibaigė trijų savaičių kursai apie pienininkavimą ir visą darbą apie žemę. Dėvus vietiniam klebonui savo karves, buvo aiškiai išrodyta, kad nustatius gerai šėrimą, tuojau pasidanguina pienas. Visi suprato, kad "poniški išmisai" visuomet apsimoka. Lankė kursus mergaitės ir bernaičiai, jauni ir paimi. Viso apie 70 žmonių atsilankė.

Grudžio 14 d. užsibaigė trijų savaičių kursai apie pienininkavimą ir visą darbą apie žemę. Dėvus vietiniam klebonui savo karves, buvo aiškiai išrodyta, kad nustatius gerai šėrimą, tuojau pasidanguina pienas. Visi suprato, kad "poniški išmisai" visuomet apsimoka. Lankė kursus mergaitės ir bernaičiai, jauni ir paimi. Viso apie 70 žmonių atsilankė.

Šį rudenį atvažiuo mokytojas—lietuvis, vyrukas jaunas, darbštus. Kiek čia pasikėlė kalbų! Vieni džiaugėsi, kiti pyko. Ypač karščiavosi bevaikiai: mat, jie neturi vaikų, tai ir mokyklos nebereikia. Kiti vėl griežė dantis, jogei bežemių vaikai galėsia jau dabar mokyti. Dar kiti raudoti pradėjo, kad dabar, girdi, mokesčius dvigubai padidys ir jie išsimokėti nebegalėsia. Du mėnesius bastė mokytojas po sūdius ir buto niekur negavo pas ukininką. Bijo visi, kad namų ant visados neužgventų; sako, įsileisi tokį ponaitį, tai užsės ant kaklo, tai nenusikratysi. Atsijė mokyklai kambariai nusamdyti pas žydą—po vienu stogu su karčiama... Vaikų vis dėlto gruste prisigruodė, iki 47 ant 30 vietų: 9 merginos ir 38 vaikai. Jei vietos būtų buvę, galėjo vaikų prisirinkti iki 70, o dabar nieko neveiksi, didesnio kambario nedavė.

Buvo taip pat stebėjimosi žmonės, kai pasakė, kad mergaitės moks. "Dar ko neišsimislijo! Mergaitės mokslo reikia! Jos ir taip "patrops" puodus su statyti ir bulves nuskusti. Reikia, mat, kad kavalieriams laiskus išmokyti rašyti." Neišmano žmoneliai, kad mergaitės gal dar daugiau nei bernaičiai mokslo reikia. Vėl kas yra peiktina pas visus Stačionų parapijos žmones,—tai tos rudeninės alučių šventės. Prasidės vestuvės, ar krikštynos, tai tik laikykis: gers, gers, paskui kol "atsipagiris", tai savitai ir praužia. Arba prasišės kulimas—čia vėl balius ant baltiaus, nuobaigos ant nuobaigu. Ypač jaunimas laukia kulių.

Šiaulių apskrityj, galima sakyti, vis kulia jau garinėmis mašinomis, kurių savininkai esti liai. Arklinės mašinėlės išėjo iš mados—kitas turi ir tai nebe-

lia. Daug geriau ir patogiau ukininkui iškulti garine mašina per 10—12 val., negu vargti kokias dvi savaites ir gyvulius varginti ta mašinėle. Bet lietuviams vis trūksta energijos ir komercijinės iniciatyvos.

— Biskų protingesnis. —

NEMAKŠČIAI. Musų apilinkėj žmonės labai nudžiugo, kad užtvirtintoji geležinkelio linija nuo Mintajos iki Kėdainių bus pratiesta netoli Nemakščių. Be nepakeltų tai prekybos javais ir naminiams dirbiniais.

Gal iš tos priežasties ir pasirodė Raseinių apskr. pirkliai, atvykę net iš Čenstakavos ir Dambavos pirkti žemės. Siūlija musų ukininkams po 500 rub. už dešimtę. Liudna butų, jei musų lietuviai sutiktų savo žemę paduoti, o patį keltųsi kitur iš savo karsto. Nuo pavasario jau bus pradėtas darbas prie naujo geležinkelio; yra vilties, kad ir musų žemaičiai gaus prie to kelio užsidirbti; nebereiktų tuomet įeškoti Prusų ir Amerikos.

— M. S. —

PLUNGĖ, Telšių apskr. Valstiešius sueigoje vienbalsiai nutarta panaikinti miestelyje visus traktierius, kurių buvo čia 3, o ketvirtas Kulių miestelyje irgi šio valstiešius. Žydai visai to netikėjosi, nes nei kalbos nebudavo apie tai. Kaip sužinojo, kad nutarimas padarytas, puolė prie išrinktųjų, verkdami, šimtinės atkišė, bet vyriškos nebepergalėjo. Traktieriai buvo labai arti bažnyčios, žmonės, nuėję bažnyčion, ar ant šventoriaus, girdėdavo visokių keiksmonių blagazdijimų. Jei tas darbas pasiseks, žada musų vyrai ir aludes kitaip sutvarkyti.

— Plungės lėpsis. —

PETRIKŲ SODŽIUS, Šiaulių apskr. Mirė mokytojas Jonas Byntautas, gimęs 1887 m. Vėlonis rašinėjo straipsnius ir eiles.

— Viltis —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

Seinų vyskupija. Kun. A. Kulevičius iš Miestkavo perkeltas į Lonžą kalėjimo kapelionu; kun. Eidukevičius iš Pošvionto į Miestkavą vikaru; kun. A. Janavičius iš Veisijų į Bialaševą vikaru.

SUVALKAI. Čia įkurta liaudies mokytojų kursai.

Baigusius miesto mokyklas (triklases ir keturklases) priimama be jokių kvotimų. Baigusieji tik dviklases mokyklas turi išlaikyti tam tikrus nesunkius egzamenus. Tiems, kurie nuo Naujųjų Mekų pastojų į tuos kursus, reikės tik pusantrų metų mokyti, pasikui gi dvejis metus.

Kursuose mokina gimnazijų mokytojai. Išsilavinę galima gerai.

Už mokslo mokėti nereikia. Gyvenimas Suvalkuose pareina apie 15 rub. mėnesiui. Pabaigę mokslo lieka liaudies mokyklų mokytojai. Priimama abiejų lyčių ne jaunesni 16 m.

NAUMIESTIS. Įvyko vietinio "Blaiuviestis" skyriaus susirinkimas.

Susirinko apie 150 narių ir svečių. Išrinkta valdybion kiems metams: pirmininku kun. St. Rauba, padėjėju B. Stankevičius, knyglininku kun. St. Mikėlia. Vėl kas yra peiktina pas visus Stačionų parapijos žmones,—tai tos rudeninės alučių šventės. Prasidės vestuvės, ar krikštynos, tai tik laikykis: gers, gers, paskui kol "atsipagiris", tai savitai ir praužia. Arba prasišės kulimas—čia vėl balius ant baltiaus, nuobaigos ant nuobaigu. Ypač jaunimas laukia kulių.

— S. P. —

SINTAUTAI, Naumiestio ap. Neseniai per valstiešius sueigą buvo pakeltas klausimas steigti Lėpsį

rajone pradine mokykla. Kilo didelis riksmas. Išskyrus tuos apeličius gyventojus, visi šaukė —nereikia, nereikia! Turu pažymėti, kad daugiausiai čia kalti "didžauriai"—didieji ukininkai. Jų, mat, daug kas paklauso. Bet susipratę ukininkai nepaliovė dirbti. Pasikvietę pas save vaiktą Kauną ir nutarė įkurti mokyklą Lepšiuose. Prie mokyklos prisidės šie kaimai: Švediškaiai, Kampiniai, Lepšiai, Smuiliškė, Suopaičiai, Brieliškė, Berukštikė, Zududžiai, Ožbiniai, Stukšiai, Deguliskiai. Prasimę nusistatė Direkcijai. Girdėti, jau užtvirtinta mokykla.

Juozas Zanavykas.

VILKAVISKIS. Vilkauskiečiai juo toliau, juo labiau supranta "Žagrės" naudingumą ir tuo labiau prie jos prisiriša. O kad šimt "Žagrės" skyrius Vilkauskiečių turi gerus pardavėjus, tai nieko nuostabaus, kad, kaip girdėti, ir apyvarta žymiai padidės. Tiesa, nestoka ir priešingų kurstytojų, kurie, neturėdami ką "Žagrėi" užmesti, tai nors ją pravadžioja (žinoma, žmonių atitraukimui) cecilijų įstaiga, o pardavėjus cecilijais. Kursto ne tik žydėliai, bet ir šiaip jau interesuojantieji tendencijoje žmonės.

Bet visgi "Žagrė" ta vienintelė savo didumu Suvalkijos lietuvių prekybos įstaiga. Vilkauskiečių metai į metus keroja, o dar labiau sustiprės, kada, kaip pradžioje, kas buvo paskelbta per vietinio "Žagrės" ratelio susirinkimą, pastatys jai vietinis klebonas butą.

Dar pavasario pradžioje įsteigė "Žagrė" Vilkauskiečių savo ukių ratelį. Buvo keli susirinkimai, ir manyta, kad tas bus veiklus, bet štai jis jau užgeso.

Lapuga.

PINKAS. Neseniai atvežta Vilniui iš Pinksio 24 realinės mokyklos (gimnazijos) mokiniai pasitūso drango mokinio aprieti. Pasitūso šio įkando vieną tos mokyklos mokinį, kuris apsigro gruodžio 13 d. Dar šuns įkastas mokinys ketetą dienų ejo mokyklon. Tik štai vieną dieną lekcijų tarpe, užėjus pasitūsimui, šoko ant savo draugų ir 24 jų sukančiojo ir apdraskė. Visi atvežta Vilniui, kad inčepinus nuo pasitūsimio.

KIDULIAI, Naumiesčio apskr. Šioje apskrityje pradėjo dabar vagis labai smarkiai vogti. Vieną naktį pavogė 4 penimas kiaušius iš ukininko K. S. Popiškių kaimo, Gelgaudiškio valsč. Įtariama "Kepstgiro" vagis, kurių vienas dar neseniai parėjo iš Kalvarijos.

LUKSIAI, Naum. ap. Girdėti. Lukšiai nutarė steigti miestelyje dviklasę mokyklą. Išrinkus naują vaiktą, Bakuną, džiaugsi, visi, kuriems pareina laikraščiai. Nesimėto jie dabar traktierinėse, kaip seniau būdavo, bet pačioje rastinėje gražiai sutvarkyti.

LEKČIAI. Gyvuoja skolinamoji-taupomoji kasa. Yra 4 sankrovės ir visos lietuvių rankose. Esama kelių slaptų karčiamėlių. Mokykla pilna vaikų, dviklasė mokykla dar neįrengta. Lekčias tarp jų nemaža gerai susipratusių, bet netrukus ir apsnūdėlių. Zizų kaime atsitiko žmogžudystė. Kaltinamasai suimta.

Mokinys B. Paukštys.

ŠAKIAI. Šakių "Blaivybei" sekasi. Iš viso šakių yra 350; draugija įkurta gegužės m. pradžioje. Narių tarpe 283 abstinantai. Vyrų yra 88. Vyrų abstinentų 60. Tik galia, kad blaivininkai neturi savo užimamos vietos. Šakiuose butai brangesni, kaip Kaune; tai sunku pasisamdyti.

Sveikuliukas.

AUGUSTAVAS. Čia nupuolė ir užsimušė oru lakstytojas Serbinovas.

KALVARIJA. Apie Kalvariją įsigalėjus labai blogas paprotys kortomis lošti. Kur tik koks pasitaiko suėjimas kaimynų bei giminių, tai tuoj prie kortų. Lošia daug ukininkų, bernų ir piemenų. Bernai ir piemenys praeina lošia, kaip sakoma, iš trečiokų, o ukininkai stato dešėkus rublių, net ir šimtus. Yra tokių atsitikimų, kad pralošę keliolika šimtų, bylinejasi... Dabar nese-

rai kalvarijietis ukininkas mieste pralošė bricą ir porą arklių. Drovėjosi eiti namon pėsčias, tai išdavė vekselį ant kelių šimtų rublių.

Pranešėjas.

LIEPOJUS. Degtinės sandėlio darbininkas, Pr. R—mas, tepelnydamas mėnesinės algos 30 rublių ir neįstengdamas išmaitinti savo šeimos, kur nutrukdamas, parėjęs nuo darbo, eidavo vakarais uždarbiautį kitur. Neseniai pristoję prie vieno žydėlio vežioti sukratus dėžėse degtinės butelius. Vaziuojant pro miesto tiltą, arklys pasibaidė ir šoko į šalį; krisdama nuo vežimo dėžė, perlaužė R—mui augščiau riešo koją, tiesiog lyg kirviu perkirto. Atsigulė ligoninėn, palikdamas savo šeimyną be jokių lėšų toliau gyventi.

— Viltis —

IS AMERIKOS.

PARDUODA GIRIŲ REZER-VACIJĄ.

Washington, D. C. Žemdirbystės ministerija parduoda Kaibab tautiškas girias, kur yra milijardas pėdų gerų medžių. Pirkėjas turi tiesą per tuos plotus, kurie yra vaisingiausi vakaruose, nuvesti 200 mylių ilgio geležinkelį. Girios tos yra šiaurinėje Arizonoje. Geležinkelis turi būti padirbtas į tris metus.

GALI IŠVYTI IR ILGAI AMERIKOJ GYVENUSIUS.

Washington, D. C. Augščiausias Jungtinių Valstijų teismas apreiškė, jog ateivis, net ilgai Amerikoje gyvenęs, bet ne tapęs piliečiu, įėjus išvažiuoti, o paskui sugrįžęs papildytų kokią nedorą darbą, į tris metus gali būti iš Amerikos išgabentas kaip ir kiti tik priėmęs pirmą kartą.

VISTOS DEDA PO DU KIAUSINIŲ I DIENĄ.

Cleveland, O. Laikraščiai garcina, buk visty augintojas Otto Darling, iš Mansfieldo, O., išradė būdą, kaip priversti vištą kasdieną dėti po du kiaušinius. Bet ar ištikro Darlingo vištų deda po du kiaušinius, tai tik jis gali žinoti. Būdo to jis negarsina, todėl ir jo pranešimui mažai yra tikinčių, nors tame ir nieko stebuklingo nebūtu. Nereikia vienok užmiršti, ką visi žino, kad gerai lesinamos vištų daugiau kiaušinių deda, negu pusbadžiai laikomos.

DIEVOBAIMINGOS MOTERIES UŽRAŠAS.

Baltimore, Md. Dievobaiminga ir turtinga moteris, Elisa Andrews užrašė kardinolui Gibbons \$300,000. Mirė ji mėnesio atgal. Kardinolas žada tuos pinigų apversti rengimui katalikiškų mokyklų.

ELEKTRISKA MAŠINA PLAKTI VAIKUS.

Huntington, Va. Sulyg pranešimo mokyklų superintendente, Virginia valstijoje dviejose mokyklose, vaikų lavinimui įvesta elektriskos plakimo mašinos. Ar su tokių mašinų pagalba galima vaikų geresniais padaryti, apie tai tikri pedagogai šiądien abejoja. Laikai, kada ryškė lavintojų buvo laikoma šv. Dvasios dovana, turinti išvėpti vaikams dorą ir protą, jau senai praėjo.

KALNAKASIŲ KONVENCIJA.

Indianapolis, Ind. Sausio 20 d. čia prasidės metinė kalnakasių sąjungos (United Mine Workers of America) konvencija, kurią suvažiuos 1,780 delegatų. Konvencija trauksis tris savaites. Konvencijoje bus apkalbėtas naujas už darbą užmokėsio skalės klausimas, nes dabartiniai su kasyklų savininkais kontraktai baigiasi kovo 31 d. šių metų.

KONGRESO ATIDARYMAS.

Washington, D. C. Sausio 12 d., po trijų savaitų išėjimo, likosi atidaryti kongreso posėdžiai. Pirmiausiai bus svarstomos teisės, sumanytos trūstų suvaldymui; toliau klausimas kreidito žemės valdytojams; pripažinimas moterims balsavimo teisių ir klausimas uždraudimo parduoti svaiginančius gėrimus. Toliau bus svarstomas klausimas teisdytystės Panamos kanalo distrikte; paskyrimas komisijos iš-

tyrimui streikų priežasties vario kasyklose Michigano valstijoje ir reikalas sudruginimo Jungtinių Valstijų kariūmenės ir laivyno.

UŽMOKĖJO \$30, KAD JI UŽMUŠTŲ.

Berwich, Pa. Koksaai William Lichtenstein užsimanė sau galą pasidaryti, bet, kad pritruko jam drąsos, tai jis už \$30 pasisamdė užmušėją, kuris tą menką ir pavojingą darbą sanžiniškai atliko. Policija rado jo kuną kelių kulky pervertę.

SUĖMĖ MILIONIERIŲ UŽ MERGŲ PREKYSTĘ.

Mobile, Ala. Čia likosi suimtas 45 metų I. M. Foster iš Brown Mills, N. J., sunus superintendente tarptautiškos korespondencijos mokyklos; drauge su juom suėmė ir jauną jo stenografistę Bradley. Foster turi pačią ir 14 metų dukterį.

EXPLOZIJĄ KASYKLOSE.

Moundsville, W. Va. Kasyklose Mound Coal Co. sausio 9 dieną atsitiko eksplozija, kuri smarkiai užgavo šešis darbininkus; juos išgabeno į Glendale ligoninę.

PAČTAS TEISMAN PATRAUKĖ.

New York. Už panaudojimą pašto prigavimams tikslams, pačtas patraukė teisman viršininkus "Radio Telephone Co." o tiesmas juos gana skaudžiai nubaudė. Kompanijos prezidentas J. D. Smith gavo pusantrų metų kalėjimo ir turi mokėti \$5,000 pabaudos. Agentas "Dukterų Dr-jos" E. Burlinghame gavo 2½ metų kalėjimo ir \$10,000 pabaudos. Ellsworth Co., dalyvavusi operacijose "Dukterų Dr-jos" turi mokėti \$10,000.

PASEKMĖ MUTŲ PANAIKINIMO.

New York. Panaikinus mutus nuo įgabnamų iš svetur javų, vis daugiau kornų gabenama Amerikoje iš Argentinos. Sausio 8 New York'e iškrovė 300,000 bušelių kornų. Iki šiol čia atgabenta jau milijonas bušelių kornų. Viena Glucosos dirbtuvė iš Argentinos pareikalavo jau 5 milijonų bušelių.

SULAIKĖ MILIONIERĘ.

New York. Ateivių užvaizda sulaike Danijos milijonierę Palam Treszow ir nugabeno ant Ellis Island, kur gabena sulaikytus ateivius. Jos turiai verti 5 milijonus doliarų. Ateivių užveždos valdininkai sako, jog jos smegeninė nesuvistų tvarkoj. Dabar daktarai tyrinėja jos protą.

PAVOGĖ ŠVENTĄ RELIKVIJĄ.

New Haven, Conn. Iš čionykščios bažnyčios nesugauti vagiliai pavogė šventą relikviją —pirštą šventos Onos, buvusį aukštinėj dėžė. Nežinia, ar vagiliai labiau rūpėjo pirštą gauti, ar auksinę dėžę.

PASKENDO ŠARVUOČIO VALTIS.

Norfolk, Va. Netoli nuo čia laike smarkios vėtros apvirto šarvuočio "Wyoming" valtis, gabenant ant kranto geležinius daiktus. Prigėrė prie to keturi kareiviai. Pagelbon mėginta nuo laivo siųsti daugiau valčių, bet ir jas vėtra paskandino, o jų jureiviams tik su dideliu vargu pasisėkė išsigelbėti.

MILIONIERĖ POLICIJANTU.

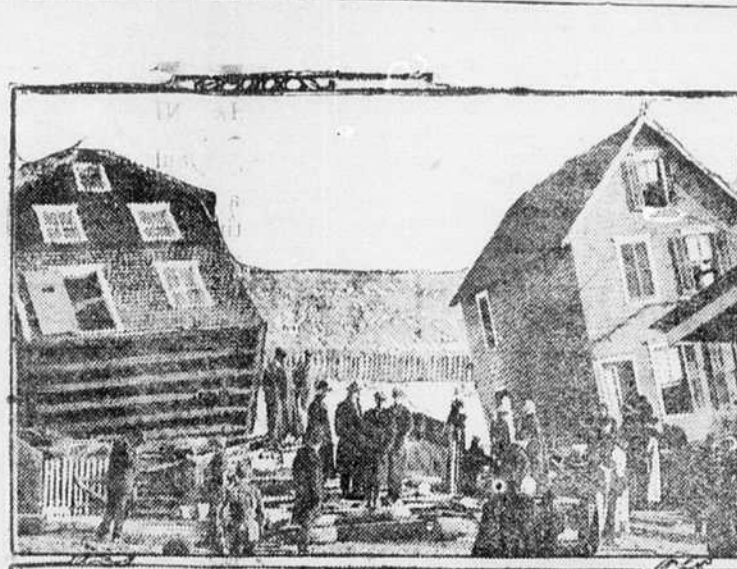
Mancie, Ind. Gyvenanti čia milijonierė moteris, T. F. Hart, tapo paskirta miesto tarybos policistu. Turbut, bus tai pirmutinė moteris policistė ir tai ne iš reikalo, nes duonos jai, turbut, netruko.

NORI UŽMUŠTI PREZIDENTĄ WILSONĄ.

Philadelphia, Pa. Koksaai Juozas Garman, 24 metų vaikas, apreiškė, jog turi užmušti prezidentą Wilsoną ir raštą apie savo norą tai padaryti pasitūse priėjusiam jam pašto perdėtinui. Žinoma, užtai ji surestavo, bet daktarai pripažino, kad jam protas susimaisė.

GAZOLINOS EXPLOZIJĄ.

Barnard, Kan. Vienoj čionykščioj drabužių parduvinėj eksplozijoje žuvo du žmonės ir sužeidė tris vyrus, o 9 asmenis lengviau su-

KĄ VĖTROS IR VILNYS PADARĖ.

Šie paveikslėliai vaizdingai parodo, ką padarė didelės vėtros ir jurių ir krastų išmuštos vilnys New Jersey ir New Yorko valstijų pakraščiuose. Nuostolių padaryta ant kel' milijonų doliarų.

žeidė. Nuo eksplozijos krautuvė užgimė gaisras, kuris krautuvę išnaikino.

RASIŲ PAGERINIMO KONGRESAS.

Battle Creek, Mich. Sausio 8 d. prasidėjo rasių pagerinimo organizacijos kongresas, kurin pribuvo suvirsim tris šimtai mokslotojų. Gal ir galima rase žmonių pagerinti, jungiant poron dorus, sveikus ir gabius vyrus ir moteris, bet tokiame pagerinimui reikia atsakančios medegos; vienos rasės pora gimdyt visgi vaikus su savo rasės ypatybėmis. Mūsų gi rasių tėvų vaikai, nors buva gabūs ir tvirti, bet doriškai tankiausiai stovi žemiau už tėvus.

TURBUT NEGREIT TAS IŠSIPILDYS.

St. Louis, Mo. Laikė apvaikščiojimo Tennessee Dr-jos, parengto paminėjimui Jacksono šventės, senatorius Lee laikė prakalbą, kurioj pasakė, jog dar dabartinė, arba sekanti gentarė sulauks galimų tarptautiškų santaukos teismų, kurie nuo žemės prašals karus ir sukilimus, kurie išris visus tarptautiškų nesutikimus. Kariški laivai pasiliks tik kaip tarptautiška policijos sąrgyba. Armijos bus vien laikomos išpildymui tarptautiškų teismų nutarimų. Ar negražus tai sapnas? Bet jis dar negreit išsipildys; kol tie laikai ateis, dar nemažai bus kraujo pralietu. Dabar antai Jungtinių Valstijų prezidentai, pareklamavimui savęs, kitiems kraštams sumano sutarti nesutikimus atiduoti tarptautiškoms santaukos teismams, bet jeivo tik mano, kad bealiskas teismas gali ne jų naudai išduoti nusprendimą, atsisako nuo tokio teismo; jiegu kas juos norėtų priversti, turėtų karą vesti.

GERAS PATARIMAS ATEIVIAM.

Washington, D. C. Darbo ministeris Wilson pataria keliaujantiems Amerikon ateiviams, turintiems senojė tėvynėj nekrutanti nuosavybę, nesiskubinti į parduoti, kol Amerikoje tvirtai kojos nepatvirtas, nes atkakus ateivių užvaizdos valdininkai gali ne vieną atgal sugrąžinti.

PRISIKĖLĖ IŠ NUMIRUSIŲ.

California, Pa. Miestelyje Charleroi pasimirė kalnakasys Frank Dufour. Daktarai pripažino, jog jis mirė. Todėl gimimės pieko daugiau neliko, tik užsiminti kuto palaidojimui. Atkakės laidojtojas griebėsi kuno balzavimo. Jam besidarbuojant, numirėlis atidarė akis ir, lovoj atsisėdęs, paklausė, kodėl nepažįstamas žmogus jį iš miego prikėlė ir ko nori. Dufour gulėjo kaip negyvas tris dienas.

|| Houghton, Mich. Gubernatorius Ferris pats persitikrino jog vario kasyklų distriktuose kur streikuoja darbininkai, riaušes sukelia kasyklų savininkai ir pavieto valdžia, tarnaujanti kasyklų savininkams. Pasamdyti provokatoriai erzina streikierius kad jie riaušes sukelty.

|| New Haven, Conn. Kompanija New York, New Haven & Hartford numazino ant 10% savo darbininkų algas. Dėl to gali užgimti minėto geležinkelio darbininkų ir tarnaujančių streikas.

|| Pittsburg, Pa. Čionykštė telefonų kompanija užsimanė pralinti merginas telefonistes ir jų vietoj paimti vaikus, nes tiems galės mažiau mokėti. 75 vaikus pasiuntė pasimokyti į priengiamąją mokyklą. Vaikus manoma paimti tik nakties tarnystei, o per dieną palikti merginas.

|| San Francisco, Cal. Čia yra daug žmonių, neturinčių darbo. Dėlto darbininkai mieste kelia demonstracijas ir reikalauja nuo miesto valdžios darbo.

|| Houghton, Mich. Valstijos gubernatorius Ferris prisakė milicijai pasitraukti iš streikų apimtų vario kasyklų distriktų, nes pats persitikrino, kad riaušes kelia ne streikuojanti darbininkai, bet kasyklų savininkų tarnai ir įnagiai, kurie visokiais būdais stengiasi provokuoti darbininkus ir už riaušes ant jų visą kaltę suversti.

|| Detroit, Mich. Ford Motor Co. pagarsino, jog jį pelnų nori su darbininkais dalytiesi. Žada kasmetai tarp darbininkų padalinti 10 milijonų doliarų, taigi pusę pelno. Kompanija žada ir sustojus darbams, apie darbininkų uždarbį rupintiesi, kad jų uždarbįs nesumazėtų.

|| Pittsburg, Pa. Kaip matyt, pavojus pramonijos krizio, kurio pastaruoju laiku taip bijotasi ir apie kurį visur viešai kalbėta, pradeda nykti. Štai, Carnegie plieninėse dirbtuvėse, kaip laikraščiai skelbia, vėl prasidėsia darbai. Netikėtai pradėdama dirbti pilnas valandas, bet ir didelis skaitlius paleistųjų darbininkų vėl grąžinama prie darbo. Kaip žinios skelbia, grąžinamųjų prie darbo darbininkų skaitlius siekia 50,000 žmonių.

IS VISUR.

|| Pasiuntiniai Mongolijos, buvę Peterburge, kurie norėjo nuo Rusijos išgauti pagalbą, sausio 5 d. iškeliavo namon, nieko nenuveikę, nes Rusijos besikišimui į Mongolijos reikalus pasipriešino Japonija ir Činija.

|| Turkija pirkė dirbamą Brazilijai didelį karišką laivą "Rio de Janeiro". Laivo tokio Grekija neturi, todėl ji nori savo karišką laivyną padidinti. Žinoma, tą gali padaryti, jeigu tik tokiems reikalams ras norinčius pinigų skolinti. Grekija dera dabar Anglijoj dirbamą Chili republikai didelį karišką laivą, bet kad pirkti galėtų, turi nuo francūzų paskolą gauti, nes pati pinigų neturi.

|| Paryžiu, sausio 5 d. nutruko elektriskų žiburių vielos ir su sykiu restoranuose, parduvinėse ir teatruose vidurmiestų užgeso visi žiburiai, o visur tose vietose buvo pilna žmonių, ypač gi daug moterų. Dangelyj vietų, kur gazo nebuvo, reikėjo žvakės uždegti. Ant gatvių taipgi buvo tamsumo, kaip Napoleono laikuose.

|| Cleveland, O. Streikuoją čia taryklų darbininkai. Sausio 5 d. buvo susirėmimas darbininkų su šerifo žmonėmis. Sužeista daug streikierių.

|| St. Louis, Mo. Hamilton & Brown Shoe Co. paleido nuo darbo 1,500 darbininkų, prigulinių į United Shoe Workers Uniją. Čia mat vedama buvo kova tarp dviejų unijų ir dabar Boot and Shoe Workers Unija viršų patėmė, nes kompanija tik jos sąnarius prie darbo prileis.

|| Detroit, Mich. Darbai čia čia blogai, daugybė yra žmonių be darbo. Automobilijų "Ford" dirbtuvė pagarsino, kad padvigubina savo darbininkams algą, tad prie vartų susirinko 10,000 neturinčių darbo darbininkų, nors dirbtuvės nei pusės to skaitliaus nereikalavo. Policija, neįstengdama besirenkančių darbininkų išvaikyti, panaudojo vandens traukimo dūdas ir laistė į jiekančių darbo darbininkų pulką šalta vandenį.

|| Netoli Warwood, Kanadoj, rado vilkų apgrauztą kuną indijonų. Indijonas, pulko vilkų užpultas, smarkiai gynėsi, matyt iš nežinios, kad Rous prasė Turkijos valdininkų nei jokiū būdu nepadėti Vedrine'ui.

|| Netoli Warwood, Kanadoj, rado vilkų apgrauztą kuną indijonų. Indijonas, pulko vilkų užpultas, smarkiai gynėsi, matyt iš nežinios, kad Rous prasė Turkijos valdininkų nei jokiū būdu nepadėti Vedrine'ui.

|| Jie pulkais naktimis pas farnečius atsilanko.

|| Britiškaj Columbijoje, besikeliant 100 darbininkų per upę Fraser, smarkus vandens tekejimas užmetė besikėlimo prietaisą ant uolų ir paskandino. Iš besikėliančių tik 25 išsigelbėjo, bet ir tie tapo sunkiai į uolas apkulti, 75 prigirė. Tarp tų darbininkų daugiausia buvo italų.

|| Italijos valdžia, sulaukymui išsivystės, mano tukstančiams žmonių suteikti darbą prie naujų kelių dirbimo, vandens traukimo įstaigų, kariškų laivų ir kitokių dalykų. Parlamentas tam tikslui paskyrė didelius pinigus. Europoj visur valdžia labiau rūpinasi apie parupinimą uždarbį bedarbiams darbininkams negu Amerikoje.

|| Turkijoj karo ministeriu tapo paskirtas pagarsėjęs Tripoliso gynimu Enver Bey, Vokietijos šalininkas ir jaunaturtiųjų vadovas. Tas ypač Rusijai nepatinka.

|| Po 12 metų visokių mėginimų, holandiskam mokslininkui Kacmerlingh Onnes pasisekė paversti į skystį lengviausią gazą helium, kurį pirmiausia surasta sauslės garuose, o paskui jį surado ir ant žemės. Tam reikia 75 atmosferų oro spaudimo ir 271° Celsiaus šalčio.

|| Iš bažnyčios netoli Fusa, Italijoje, tapo pavogtas Rubenso abrozas "Trijų karalių Jėzaus pagardinimas". Šitą abrozdą buvo paėmęs Napoleonas, bet paskui, puolus Napoleoniui, jį atgal francūzai sugrąžino. Nors bažnyčioj buvo ir daugiau brangių abrozdų, bet kitus vagiliai paliko.

|| Kaip kituose civilizuotuose kraštuose, taip ir Anglijoj, juo toliau, juo mažiau vaikų gema. 1875 m. ant 1,000 gyventojų gimė 35,8 vaikai; o sulyg paskutinio suskaitymo ant 1000 gyv. vaikų užgimė tik 25,4. Mažinais gemančių vaikų skaitlius ir kituose kraštuose ir juo kokia tauta augščiau civilizacijoj pasikėlė, juo mažiau vaikų gimdo jos moteris. Europoj daugiausia vaikų gema Rusijoj ir Ispanijoj, bet ten daugiausia jų ir miršta.

|| Paryžiaus archyviskupas, kardinolas Amette, išleido į katalikus raštą, kuriuom uždraudė šokti tango šokį, o moterims nešioti iš šonų perpjautus sijonus.

|| Rusijos apšvietimo ministerija prielankiai priėmė miesto Minsko reikalavimą parengti ten augštesnį agronomišką institutą. Miestas tai įstaigai duoda 22,000 ketv. sieksnių žemės.

|| Vilniuje teisman patrauktas buvęs Žemiečių viršininkas Chosinski. Jis mat suklavstavo gerbines markes ir auksas, sudėtas pastatyti paminklo Stolypinui, sau pasilaikė ir jas išieškojo.

|| Šveicarijoj šiltas oras sutarpino sniega kalnuose ir pagimdė tvanus. Nuo kalnų nusirito jau dikrai lavinai. Dangelyj vietų sustabdyta geležinkelių traukinių bėgiojima. Alzatijoj ir Lotaringijoj siautė smarkios sniego darganos; tas pats buvo Belgijoj.

|| Lodžiaus priemiesty Skarčew, sausio 11 d. krikščionių minios pradėjo mušti žydus; veržėsi į žydų namus ir ten viską, ką rado, sudaužė. Sužeista sunkiai 16 žydų. Tik atėjusi kariūmenė riaušėms galą padarė.

|| Albanijoje, Valonos distrikte, pagarsinta karo laiko teisės. Mieste, galima sakyti, visas gyvenimas apmirė. Prigabena miestan taip mažai produktų, kad gyventojams gresia badas; dabar jau pulkai išalkusių elgėtų pripildė miesto gatves.

|| Dėl išteisinimo užpuolusių ant gyventojų Zaberne oficerų su kariūmene, tame mieste civilistai atlikė protesto susirinkimus. Riaušių vienok nebuvo. Klausimas išteisinimo oficerų bus pakeltas Alzatijos atstovų Vokietijos parlamente.

|| Vakacijos ir streikai Anglijoje sufragečių pasibaigė peritos savaitės ketverge. Pirmiausia nūšė šimtų yra labai daug vilkų; sudegino universitetą Chalten-

hame ir jo rinkinius didelės ver-
tės.

Laikraščiai praneša, buk Vo-
kietijos mazi ir dideli valdonai
sutvėrė uniją po cėsoriaus va-
dovystę ir antare reikalaui algų
padidinimo, kitaip gal sustrei-
knuos. Bet valdovų streikui tautai
daug blogo nepadarų.

Rusijoj, prieš įvedimą neva
konstitucijos 1903 m. pasiūsta į
katorgą 5,748 žmonės, o nemi-
nint konstitucijos parodijai
1912 m. katorgon pasiūsta 32,000
žmonių. Tokius mat Rusijoj pa-
lengvinimus žmonėms atgabeno
konstitucijos įvedimas!

Prusų Lietuvoje mieste Sol-
dan vienoje namuose rado su
perpjauta gerkle vyrą. Jo moterį
ir penketą vaikų. Policija mano,
kad netekęs darbo vyras iš nusi-
minimo pirma paprovė narius
savo šeimos, o paskui pats
save.

Laikraščiai praneša, jog sun-
kiai apsigro Rumunijos karalius
Karolis.

Laikraštis "Allgemeine Ztg."
praneša, buk išrinktas didžiųjų
Europos tautų Albanijos kara-
liumi, kunigaikštis Wied nori at-
sisakyti nuo siulomo jam sosto,
nes yra trys kiti kandidatai, no-
rinti nuo jo sosta paveržti. Tie
kiti yra: Essad Pasa, Ismael Ke-
mal Bey ir Izzet Bey.

Brindisi gauta žinia, buk Alba-
nijos su keliais šimtais turkiškių
kareivų keliauja buvus Turkijos
karo ministeris Izzet Pasa. Mie-
ste Brindisi jo šalininkai atlaikė
slaptą susirinkimą. Jie nori Alba-
nijoje sukelti sąrėgį.

Gyvenanti šiauriniame Epire,
kuris tapo tarptautiškos komisi-
jos Albanijai pripažintas, greikai
gabena ginklus ir nori su ginklu
pasipriešinti atidavimui Epiro Al-
banijai.

Latvijoj, Kuršo gubernijoj,
kaimuose ir miestuose nuolatai
daromos po namus kratos; areš-
tuojta ten daug žmonių.

Odesoj teisman buvo pa-
trauktas 15 gruzinų studentų, už
sutvėrimą gruzinų studentų drau-
gijos. Teismas vienok visus iš-
teisino; studentų pasielgime nie-
ko priešingo teisėms nerado.

Tiflės, ant Kaukazo, karis-
kas teismas nusprendė pakarti du
areštantus, kurie užmušė polici-
jos dalies perdėtinį Mikejevą.

Ant Juodųjų jurių siautė
smarkios vėtrės, kurios daug
nuostolių ant jurių ir ant kranto
pdirbo. Užstojo paskui šalčiai
išnaikino daug apelsinų medžių ir
kitokių augmenų.

Danijos sostinė, Kopenha-
genė, pasimirė pagarsėjus Danijos
politiskais veikėjais, buvus minis-
terijų pirmininkas Estrup.

Francuziskais orlaivininkas
Pourte su savo aeroplanu per-
lėkė Sudaniską Sacharijos tyrų
dalį, nors, jam liekiant, tyruose
siautė vėjas Samum. Orlaivini-
kas išlėkė iš Chartumo ir atlėkė
į Kairo.

Vakarinė Rusijoj, taigi ir
Lietuvoj, pabrangus darbinin-
kams lauko apdirbimui, lenkai
parduoda savo dvarus ne vietos
gyventojams, o Rusijos ne lie-
tuviams, bet lietuviai iš Rusijos
ir visokiems rusiškiems speku-
liantams.

Plėšikų vadovas Kwang Li-
ang, Činuose, paėmė nelaisvėn
amerikonius misijonierius ir jų
paleisti nenori. Jis, žinoma, Chi-
nių valdžios neklauto. Činuose
gyvenanti amerikoniškai reikalauja,
kad išsodinti nuo Amerikos kara-
riškų laivų jureiviai misijonierius
iš nelaisvės išliuosuotų. Bet ta-
syk plėšikai gali misijonierius nu-
žudyti ir pasitraukti nuo jurių
pakrančių toliau, kur jų Ame-
rikos jureiviai pasiekti negalėtų.

Garsus bevielinis telegrafo
išradėjas, italas Marconi, atliko
mėginimus susikalbėti bevieliniu
telefonu iš Europos su Amerika
ir tas pasisekė, susikalbėti buvo
galima. Kalbėta iš stoties Clif-
den, prie vakarinių pakrančių

Airijos su stacija prie Glace Bay,
ant salos Nauja Škotija.

Londono ligoninė Middle-
sex, Dr. Lazarus pritaikė radiu-
mą prie gydymo ligonių, vėžio
apimtų. Iš 68 ligonių, kurių ne-
galima buvo operuoti, koki per
metų laiką buvo ligoninė, jo į-
tekme radiumo 32 suvisu išgyjo;
be to vaisto jie būtų turėję mir-
ti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS DETROIT, MICH.

Neramus susirinkimas. Gruo-
džio 26 d. pas mus turėjo atsi-
buti debatai I. W. W. unijistų
su socialistais, surengti per lie-
tuvių I. W. W. uniją. Bet dėlėi
tųjų priežasčių Kasparka, iš so-
cialistų pusės, nestojo. Dėlėi to
laikė prakalbas L. Griktas iš
So. Boston apie naudingumą virš-
minėtos unijos. Nekalbėsiu apie
jo kalbą,—ne tame dalykas. Tik
norėjau pažymėti silpnasias to
vakaro puses. Neagražų išpu-
dė padarė nekurie iš unijistų, pris-
traukę rudžius, bet dar neagraž-
nis buvo pasielgimas publikos
laikė L. Griktas kalbos. Visoki
"au, a, uuu" ir t. panašūs šuka-
vimai tiko geriaus grioje, negu
svetainė. Tai jau yra nekultu-
riskas apsiėmimas. Jeigu ir ne-
gerai būtų kalbėjęs, vienok mu-
sų privatumu yra užsilaikyti ra-
miai. Ypač tuomi atsižymėta so-
cialistų pusę. Neagražų, neman-
dagu. Žmogus, įėjęs, jautiesi, kad
esi tarp vilkų, o ne tarp žmonių.
Lašaki.

IS PEACOCK, MICH.

Įvairumai iš lietuvių-ukininkų
gyvenimo. Musų aplinkelėje ran-
dasi diktoska skaitlius lietuvių.
Per šventes jokių bendrų pasi-
linkminių, vakarų nesurengta.
Kai kurie ukininkai išvažiuo i
aplinkinius miestelius pasiviešėti,
o namie likusieji buvo smagiai
palinksminimi iš trijų lietuvių mu-
zikantų susidedančios kuopelės,
kurį važinėjo pas kiekvieną ukini-
kų su Naujų Metų pasveiki-
nimais. Kur didesnę šeimyną ra-
do, tenai tuojaus ir šokiai su-
rengta. Daryta tai visa, kaip pa-
ties muzikantai sako, visai be jo-
kio apmokėjimo.

Čia rengiamasi sutvėrti bendro-
vę, kuri supirkty mašinas. To-
mis mašinomis paskui ukininkai
galėtų naudotis ir tokin būdu
gero pelno įgyty. Tačiau ar tai
išmanančių žmonių, ar kitos ko-
kios priežasties dėlėi, dalykai ne-
siseka, kaip tai turėtų sėkti.
Kaip i vieną nepasisekimo prie-
žastę, nurodama i tai, kad vi-
sus busiomosios bendrovės rei-
biusiai pasižymi D. L. K. Vy-
tauto draugystė, turinti 100 na-
rių ir apie \$1,600 iždė. Apart jos,
čia taipgi yra S.L.R.-K.A. kuopa
blaiviniukų ir L.S.S. benas "Ka-
reivis," kuris tankiai palinksmina
publiką savo muzika baliuose ir
t. t.

Yra čia taipgi ir Visų Šventų
parapija, jau 4 metai kaip susi-
tėvėsi ir turinti apie \$1,700 pi-
nigų. Bet savo kunigo dar man-
chesteriškai neturi. Dvasiškos
reikalus aprūpinti atvyksta kun.
Leonas Tyla iš Nashua, N. H.
Pramonės srytyje lietuviai at-
sižymi tuom, kad turi čia vieną
valgomų daiktų krautuvę, yra
vienas kriaučius ir vienas barz-
daskutys-lietuvis. Smagu taipgi
pažymėti ir tai, kad visi lietuviai
gražiam sutikime tarp savęs gy-
vena.

Augštesis minėtoji draugystė
D. L. K. Vytauto gražiai atsižy-
mėjo: paskutinėme savo susirink-
ime: nutarė nieka savaukauti
Tautos Namams Vilniuje \$50.00
iš savo kasos, bet dar pasiryžo
parengti ir prakalbas tam tikslui,
kad duoti visiems vietiniams lie-
tuviams darbo prie šio gražaus
kultūros progreso prisidėti. (Už tai
verta pagirti. Red.). Matyt, kad
žmonės supranta svarbius musų
tautos reikalus.

Vieną lietuvį neseniai patiko
laimė: dirbtuvėj nutraukė jam
mašina ranka. Tik 7 mėnesiai,
kaip buvo iš Lietuvos atvykęs;
priklausė prie pašelpinės draugi-
jos.

Darbai eina pas mus pusėtinai:
uždirbama nuo \$1.50 iki \$4.00
per dieną, ir iš kitur pribuvusieji,
kol kas, darba gana.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Darbai. Biznis. Smulkmenos.
Apsigyvenusieji čia lietuviai dau-
giausiai dirba vietinėse škerdy-
lose Cudahy, Armour, Morris,
Swift Co., kurių iš viso esama ke-
turių. Kaip ir visuomet apie šį
laiką, darbai labai sumažėjo.
Daug darbininkų paliusuota nuo
darbo, o ir paliktieji dirba ne-
pilnas valandas. Iki gruodžio
1 d. 1913 m. mokėta čia už darbo
valandą po 20c. Paskui numu-
šta vienas centas, ir dabar mo-
kama tikait po 19c. Iš kitur at-
važiuavusius darbas nelengva
gauti. Iš lietuvių, dirbančių šker-
dylose, tikait du užima geresnes
vietas: Petras Vazgis, "bosas",
nuo 1906 m. ir Jonas Rymkus,
užėmęs keli mėnesiai atgal vy-
riausio sargo (watchman) vietą.

Biznio srytyje pas vietos lie-
tuvių pirmąją vietą užima saliu-
ninkystė, nes esama iš viso 7 sa-
linių; tuom tarpu iš kitų bizi-
nių esama: grosernių bei duon-
kepikų po 2 ir po vieną aptieką
ir barzdaskutiklę. Visi užsilaiko
pusėtinai. Tačiau tarp mus atsi-
randa tokių nesupratėlių, kurie
noriau eina pirkt pas svetimtau-
tį negu pas savąjį. Girdi, "aš
dirbu, tai tegul ir įsiai eina
dirbt".

Pas mus yra paprotis susi-
rinkimuose skirstyti i "kaunis-
kius, vilnėckinius ir suvalckini-
us." Tai dažniaus daroma juo-
kais, tačiau kai kada atsiranda
vyrukų, kurie pradeda pykti ant
kitų "gubernijų" ir tik priekabų
jieskoti.

Suvalckinis.

IS PITTSBURGH, PA.

Vakaras. Gruodžio 27 d. čia
L.S.S. 6 kpl. įėjimais surengta va-
karas, kame tarp kitko suvaidinta
pora veikalų: "Gyvieji Nabašnin-
kai" ir "Jaunavedžių Naktis".
Publikos buvo nemažai, ir visi
ramiai užsilaikė. Neskaitant ke-
liu padaryty klaidų, vaidinimas
atlikta gerai. Publikai vaidini-
mas patiko. Apart to, buvo dar
monologoj bei deklamacijų. Iš
deklamatorių pažymėtina p. A.
Vainorius ir p-lė Ona Kubiliūtė,
kuri monologoe "Ar aš kalta!"
labai gerai nudavė gspadinės-
girtuoklės tipą ir smagiai pri-
juokino publiką. Suglaudžiant vi-
są vakarų kruvon, galima pasaky-
ti, kad rengėjai atsiėkė pasise-
kimo visai atžvilgiais. Vakarai,
panašūs i surengtąjį, ypač skiria-
si nuo paprastai draugijų rengia-
nių vakarų, kame, išskirant vai-
šinimą svaigalais ir šokiais, dau-
giau nieko nėra.

S—sis.

IS MANCHESTER, N. H.

Iš lietuvių gyvenimo. Tautos
Namams auka. Darbai geri. Šis
miestelis stovi prie Merrimack
upės. Lietuvių čia priskaitoma
apie 350 ypatų. Iš draugijų la-
biausiai pasižymi D. L. K. Vy-
tauto draugystė, turinti 100 na-
rių ir apie \$1,600 iždė. Apart jos,
čia taipgi yra S.L.R.-K.A. kuopa
blaiviniukų ir L.S.S. benas "Ka-
reivis," kuris tankiai palinksmina
publiką savo muzika baliuose ir
t. t.

Yra čia taipgi ir Visų Šventų
parapija, jau 4 metai kaip susi-
tėvėsi ir turinti apie \$1,700 pi-
nigų. Bet savo kunigo dar man-
chesteriškai neturi. Dvasiškos
reikalus aprūpinti atvyksta kun.
Leonas Tyla iš Nashua, N. H.
Pramonės srytyje lietuviai at-
sižymi tuom, kad turi čia vieną
valgomų daiktų krautuvę, yra
vienas kriaučius ir vienas barz-
daskutys-lietuvis. Smagu taipgi
pažymėti ir tai, kad visi lietuviai
gražiam sutikime tarp savęs gy-
vena.

Augštesis minėtoji draugystė
D. L. K. Vytauto gražiai atsižy-
mėjo: paskutinėme savo susirink-
ime: nutarė nieka savaukauti
Tautos Namams Vilniuje \$50.00
iš savo kasos, bet dar pasiryžo
parengti ir prakalbas tam tikslui,
kad duoti visiems vietiniams lie-
tuviams darbo prie šio gražaus
kultūros progreso prisidėti. (Už tai
verta pagirti. Red.). Matyt, kad
žmonės supranta svarbius musų
tautos reikalus.

Vieną lietuvį neseniai patiko
laimė: dirbtuvėj nutraukė jam
mašina ranka. Tik 7 mėnesiai,
kaip buvo iš Lietuvos atvykęs;
priklausė prie pašelpinės draugi-
jos.

Darbai eina pas mus pusėtinai:
uždirbama nuo \$1.50 iki \$4.00
per dieną, ir iš kitur pribuvusieji,
kol kas, darba gana.

Dom. Taparauskas.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Darbai. Biznis. Smulkmenos.
Apsigyvenusieji čia lietuviai dau-
giausiai dirba vietinėse škerdy-
lose Cudahy, Armour, Morris,
Swift Co., kurių iš viso esama ke-
turių. Kaip ir visuomet apie šį
laiką, darbai labai sumažėjo.
Daug darbininkų paliusuota nuo
darbo, o ir paliktieji dirba ne-
pilnas valandas. Iki gruodžio
1 d. 1913 m. mokėta čia už darbo
valandą po 20c. Paskui numu-
šta vienas centas, ir dabar mo-
kama tikait po 19c. Iš kitur at-
važiuavusius darbas nelengva
gauti. Iš lietuvių, dirbančių šker-
dylose, tikait du užima geresnes
vietas: Petras Vazgis, "bosas",
nuo 1906 m. ir Jonas Rymkus,
užėmęs keli mėnesiai atgal vy-
riausio sargo (watchman) vietą.

Biznio srytyje pas vietos lie-
tuvių pirmąją vietą užima saliu-
ninkystė, nes esama iš viso 7 sa-
linių; tuom tarpu iš kitų bizi-
nių esama: grosernių bei duon-
kepikų po 2 ir po vieną aptieką
ir barzdaskutiklę. Visi užsilaiko
pusėtinai. Tačiau tarp mus atsi-
randa tokių nesupratėlių, kurie
noriau eina pirkt pas svetimtau-
tį negu pas savąjį. Girdi, "aš
dirbu, tai tegul ir įsiai eina
dirbt".

Pas mus yra paprotis susi-
rinkimuose skirstyti i "kaunis-
kius, vilnėckinius ir suvalckini-
us." Tai dažniaus daroma juo-
kais, tačiau kai kada atsiranda
vyrukų, kurie pradeda pykti ant
kitų "gubernijų" ir tik priekabų
jieskoti.

Suvalckinis.

IS PITTSBURGH, PA.

Vakaras. Gruodžio 27 d. čia
L.S.S. 6 kpl. įėjimais surengta va-
karas, kame tarp kitko suvaidinta
pora veikalų: "Gyvieji Nabašnin-
kai" ir "Jaunavedžių Naktis".
Publikos buvo nemažai, ir visi
ramiai užsilaikė. Neskaitant ke-
liu padaryty klaidų, vaidinimas
atlikta gerai. Publikai vaidini-
mas patiko. Apart to, buvo dar
monologoj bei deklamacijų. Iš
deklamatorių pažymėtina p. A.
Vainorius ir p-lė Ona Kubiliūtė,
kuri monologoe "Ar aš kalta!"
labai gerai nudavė gspadinės-
girtuoklės tipą ir smagiai pri-
juokino publiką. Suglaudžiant vi-
są vakarų kruvon, galima pasaky-
ti, kad rengėjai atsiėkė pasise-
kimo visai atžvilgiais. Vakarai,
panašūs i surengtąjį, ypač skiria-
si nuo paprastai draugijų rengia-
nių vakarų, kame, išskirant vai-
šinimą svaigalais ir šokiais, dau-
giau nieko nėra.

S—sis.

IS LINCOLN, ILL.

Užmušė mergaitę. Darbai vi-
duotiniški. Percito gruodžio mė-
nesį Antano Matonio dukrelė
Franciška, 9 metų amžiaus mer-
gaitė, išbėgo su keleta kitų vai-
kų i netolimą "durbankį"—sa-
koma, anglių pasirinkti. Mergai-
tė buvo gyvo būdo. Prieš ją sto-
vėjo suplitas kalnas (durbankis)
kokių 100 pėdų augščio. Kur-gi
ji iškęs neužlipus ant kalno. Tai-
gi jos ir užsilipta ant pat viršū-
nės.

Traukimui karų nuo pat apa-
čios iki kalno viršūnei eina "gy-
vojų virvė,"—plieninė viela,
kuria plaukia stipri elektriska jie-
ga, reikalinga karų traukimui.
Mergaitė manė, kad tai paprasta
virvė,—tokia, kaip ir kitos, ir grie-
bė ją rankutėmis. Keli tukstan-
čiai elektrikos voltų, kaip perku-
nas, trenkė per mergaitės kūną;
mirtis buvo momentiška. Tė-
vai liko labai nuliude.

Ziema pas mus lengva. Dar-
bai angliakasyklose eina iki šio-
lei vidutiniškai.

J. Beliauskas.

IS WORCESTER, MASS.

Vakariene. Dramatiška drau-
gija "Birutė" ketverge, sausio 8
d., parengė savo nariams vaka-
rienę, (pašalinėms ypatoms žan-
ga soc.). Vakariene programos
buvo sekančios: pirmiausiai p-lė
A. Skeraičiūtė pasakė keletą eilų
iš tragedijos "Orleano Mergelė",
kas gana gerai jai pasi-
sekė. Toliaus buvo "Pasikalbėji-
mas Pono ir Žydo," ką atliko
Bendoraitis ir Kušlavicius vidu-
tiniškai. P. Skliutas deklamavo
apie 9 sausio Petrapilį ir Stik-

lelio eiles "Einu stoviu"; pasku-
tinės—blogai. Choras sudainavo
keletą dainelių. Dar buvo "papa-
sakojimų" (Vaitkevičiaus ir Bu-
cevičiaus), bet apie tas nevertėtu
minėti, nes išėjo silpnai. Ant pa-
baigos deklamavo p. Gensevi-
čiūtė.

Nors Worcesterio lietuviai tu-
rėjo progą per Kalėdas patirti,
kokia buvo nauda iš degtinės
bei alaus, bet ir per šį vakarėlį
negalėta apsieiti be svaiginan-
čių gėrimų.

Gegutė.

IS CLEVELAND, OHIO.

Vakarienis. Sausio 1 d. L.S.S.
3 kuopa sulosė da veikalėlius:
"Paskutinė banga" ir "Vagis".
Šitie veikalėliai nelabai kaip nu-
sisekė, nes nekurie lošėjai nepa-
lio-ve buti nė tai valandai karštai
socialistais: bardamiesi ant ko-
kių ten siurbėlių, rėžė pamokslą,
atsisukę i publiką, tarsi, norėda-
mi sukelt revoliuciją tarpe publi-
kos. Policijantas, Ona (jo mo-
teris) ir dėdė atliko savo roles
nėbologausiai. Tarpe aktų buvo
monologas "Gaili širdis." Lošė
J. Naujokas. Tas "gaili širdis"
pasirodė kaip girtas katalikas,
laikydams po pažastę purviną
skudurą ar ką kitą tokį, vadin-
dams tai kukliu, ir keikė socia-
listus, ar kokius ten kapucinus.
Net ir užjaučiant socialistams,
visgi iš to darėsi neskanus džia-
bambiškias išpuolis. Po perstaty-
mo latvių choras sudainavo po-
rą dainų latviškai. Minėto choro
lietuviškos dainos taipgi nusisekė
gerai.

Apuokas.

IS HARTFORD, CONN.

Sena draugystė. Pas mus jau
labai senai, nuo 1898 metų, gy-
vuoja pašelpinė šv. Jono Evan-
gelio dr-stė. Draugystei susitvė-
rus, prie josios prigulėjo tikait 14
draugų. Šiandien tasai skaitlius
priaugo iki 278. Pinigų iždė yra
apie \$4,000.00. Draugystė turi
locnus lotus ant kapinių savo
mirusiems nariams laidoti.
Tuose lotuose laidojama ne tik-
tai patys dr-stės nariai, bet ir jų
šeimynos be jokio damokėjimo.
Mėnesinis mokeskis 25c, o
pašelpos ligoje gaunama i savi-
tę \$5.00. Tikimasi, kad draugi-
s narių skaitlius neužilgo pa-
sieks 300.

Šv. J. Ev. Dr. Komitetas.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Negražus darbas. Gruodžio 31
d. 1913 m. kai kurie šio miesto
lietuviai savo ypatingai naudai
parengė balių P. Narjauško sve-
tainė. Žmonių nemažai buvo.
Svaiginančių gėrimų taipgi bu-
vo; todėl ir pelno buvo. Po ba-
liui pinigai, viso \$76.00, perduo-
ta K. Kišoniui, kuris parsivedė
pas save ant nakvynės K. K. iš
Tamaqua, Pa. Kišonis, padu-
sė, nerado nei svečio, nei \$76.00. Tas
pats žmogus, kai kalbama, tula-
me saliuone nukabinęs vienam vy-
rui auksinį laikrodėlį. Dabar ap-
leido šį miestelį.

Minėtoji dienų Silver Creek
anglių kasykloje dujų eksplozija
pavojingai apdegino Andrių Ke-
mežį. Jisai nugabentas Potts-
vill's ligoninėn.

Plaušinis.

IS VIRDEN, ILL.

Darbai. Lietuviai. Darbai pas
mus šiuom laikui eina silpnai.
Anglių kasyklose dirbama vos
pusė laiko, po 3 dienas i savaitę.
Prieime pavarasyje pas mus
sudegė "brakeris," kuris dabar
pataisyta ir vėl pradėjo dirbti.
Kaip ir kitur, jame dirbama tik-
tai pusę laiko.

Lietuvių čia yra didelis būrelis.
Esama net pašelpinės draugijos
vardu D. L. K. Keistučio. Drau-
gija gerai laikosi. Turime ir vie-
tą lietuvių biziernių, užlaikantį sa-
liuoną. Musų lietuvių paskendę
girtuoklystėje. Geria ne tikait
vyrai, bet ir moteris. Ačiū gė-
rimui, tarp musų lietuvių iškil-
ia visokių nesupratimų bei nesu-
tikimų.

Virden Mainieris.

IS TORONTO, ONT., CANADA.

Visi durniai, todėl ir devanų
negavo. Nepaprastą šposą čia

neseniai iškrito vietinė lietuvių
šv. Juozapo draugija, ar jos pir-
mininkas. Kaip ten nesakytum,
nors kitam žmogui ir "užkeikti"
norėtysi, bet ir piktai, ir juokingai
darosi, ir noroms-nenoroms turi
pripažinti kad turėta čia, kaip
sakoma, "advertising" gabumų.

Dalykas buvo toks:

Neseniai čia buvo pagarsinta,
kad galima gauti penkis doliarus
visai dykai, jeigu kas nepatingės
ateiti i šv. Juozapo dr-jos susi-
rinkimą, kuris atsisbus sausio 3 d.
Kas čia tau nenorės gauti pen-
kinės uždyk? Kitam pagarsin-
k, kad toj ir toj smuklėj gaus
stiklą pamazgų, vadinamų alum,
uždyk, tai ir tai žmogus kad
ir keturpėšias ten nurępliotų, o
čia penkinę siulo!... Kur gi
neisi!

Taigi ir prisirinko minėtą die-
nų žmonių susirinkimam pilna
svetainė. Daugybė, matyt, norė-
jo prisirasyti ir tą penkinę gauti.
Tuom tarpu pirmininkas, atida-
ręs susirinkimą, štai kaip prabi-
lo:

— Kuris iš susirinkusių bus
drąsiausias, tas ir gaus pažadėtą
penkinę.

Nemenką plynį žmonėms i gal-
vą įkalė toks pirmininko pasi-
lymas: drąšių ten buta gal ir ne
vieno, bet dasprask tu man, apie
kokį drąsumą čia pirmininkas
kalba ir ko jis nori. Taigi žmo-
nės ir laukia, kas čia bus toliaus.
Pirmininkas, matydams, kad dra-
smuolių i frontą neišėina, ir kad
matomai nėra nei vieno, kuris
galėtų šitą jo galvosukį išrūsti,
pats paaiškino, maž-daug tokiais
žodžiais:

— Tai jūs visi durniai! Kuris
butumėte drąsiausias i pirmas bu-
tumėte atėję prie stalo ir prie-
musų draugijos prisirase, tai tas
ir butumėte gavę penkinę. — Ir
dėdams siulytą penkinę nuo sta-
lo i kišenį, traukė toliaus: —
Dabar visi neprigulintieji prie
draugystės, išiekit lauk, nes mes
turim daug sekretų dalykų ap-
svarstyti...

Kaip teko patirti, tarpe iš-
ėjusių iš svetainės buvo keletas,
norėjusių prisirasyti, bet kad pir-
mininko "programa" nesuprato,
tai taip ir liko.

Vieni juokėsi, kiti pyko už to-
kį pirmininko šposą. Kad tai bu-
tų kas dasprates,—penkinę bu-
tų, kaip baranką, gavęs. Dabar
drąsmuolių nestoka, ir ne vienas,
sakoma, norėtų savo drąsumą
parodyti dar geriaus negu prezi-
dentas buvo užmanęs.

— Jeigu dar sykį bus dovana
skirta už drąsumą, tai aš "be-
čiu," kad aš ją išlošiu,—tarė
vienas vyrukas, eidamas iš sve-
tainės,—tas bus drąsiausias, kuris
atėjęs prie stalo, kirs prezidentui
ausin. O aš, dalibuk, tą kitą
kartą padaryčiau.

Liudnas ir A—C.

IS SAN ISIDRO, ARGENTI- NA, PIETŲ AMERIKA.

NUO REDAKCIJOS

Viel laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasiliko sau teisę atsiųsti laisvus laiškus rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalaudama, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunkena ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Sumanymas lietuvių ateivystės šelpimą pavesti S.L.A. "Tėvynės" 2-tame numeryje tilpo aktyvas p. Ant. Hermanavičius straipsnis apie mūsų ateivius. Paminėję tojo straipsnio mintis—tai reikalingumas pavesti lietuvių ateivystės šelpimo reikalus ne tam tikrai ateivių šelpimo draugijai, bet Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, Viena, finansu atžvilgiu šelpimas esą sektųsi geriau. Autorius tai paremia sekantių tvirtinimu: dabar draugijos, remiančios Liet. Imigr. Šelpimo Draugiją, moka po 20c į metus nuo nario, o jei tuom reikalu užsiimtų S.L.A., tai, esą, pakaktų 12 centų nuo nario, ir iš tų pinigų lengvai galima būtų užlaikyti New Yorko priepilaukoje savo atstovą. Antra, L. Im. Šelp. Dr.-jos atstovas, p. Trakimas, nusiskundęs straipsnio autoriui, jog daugeliui lietuvių negalėjęs pagelbėti, kadangi neturėjęs "paso." Su S.L.A. atstovu, kaip autorius tvirtina, to neatsitiktų, nes visa, kas reikalinga, būtų išrupinta.

Ateivių šelpimo paėmimas į savo rankas esą pagelbėtų ir pačiam Susivienijimui žymiau platinis. S.L.A. atstovas priepilaukoje būtų puiki reklama pačiai organizacijai. Ateiviai, ką tik žengę ant Suvienuotų Valstijų žemės, jau susipažintų su Susivienijimu, prie kurio paskui, neimant kitų priežasčių, prisirašytų vien iš dėkingumo jausmo. Ateivių šelpimas, esą, atneštų kasmet S.L.A. bent kelias šimtas narių daugiau, negu paprastai tikimasi. Reikalo paėmimas į savo rankas S.L.A. esąs dar 1. tuom parankus, kad New Yorko esama organizacijos centro. Vėliau, esą, galima būtų savo atstovus turėti ir kitose priepilaukoje. Straipsnio autorius kviečia S.L.A. narius apsvaistyti šią sumanymą.

Horodliaus unijos minėjimas. Kaip "Viltis" Nr. 144 rašo, lapkričio 23 d. Krokuvos universitete Horodliaus unijos sukurtojų buvusios paminėtos tam tikru viėsu posėdžiu, kame kalbėjęs prof. Papee apie vadinamąjį lietuvių-lenkų klausimą. Iš tos kalbos, kaip į ją "Viltis" perduoda, gana aktyva yra tai, kad, nežiurint viso dabartinio griežto Lietuvos atsirubežavimo nuo visų kitų tautų, aiškiai pabrėžto mūsų tautinės sąmonės bei kultūros pakilimo, lenkai dar ir šiandien jokiū būdu negali aiškiai permąstyti tikrojo dalyko stovio, ir šiandieninis judėjimas mūsų tautos—tai tik separatistų srovės veikimas, kame lenkai nieko naujo nematę. Jau ir seniau lenkai su tuom dalyku susitikę, bet tuomet "mokejė" su juo skaitytis ir surasdavę naujų kelių to pavojaus išvėti.

Lenkų mokslininkai, sulyg "Viltis" perduodamojo prof. Papee tvirtinimo, dėl tų didžiųjų sukurtojų nutarę imtis geriau tyrinėti Lietuvą, josios praeitį ir dabartį. Lenkai neisą "pėdomis tų rašytojų, kurie Lietuvos istoriją įieško tik rusų kultūros daigų, nei tų, kuriems Didžiojoje Lietuvoje ir Prūsijoje rūpi vien vokiečių kolonijinių išsivystymas." "Netyrinėsimė," teigė toliau prof. Papee: "vien tik Lietuvos lenkų gyvenimą, bet norime taip pat tyrinėti Lietuvos krašto fiziografines sąlygas, jo senovinį seimyninį sutvarkymą, jo istoriją prieš Jogėlaičių laikus, jo dailės liekanas, jo kalbą ir raštą. Be abejo, kalba tai dar mažai pas mus žinoma, gal būti sunki, bet senovės lenkai daug sunkesnius darbus pakeidavę Lietuvai pagelbėję—ties Orsa ir Žalgiriu (?). Neprivilegijome iškalno nustatyti pakraipą, kaip tai tyrinėsimė, nei diktuoti istorijai pamokymus, tikrai iš jos mokytis, neatsižinint į tai, ar tai bus malonu, ar nemalonu.

Tik tokis mokslas galis mums duoti šviesos ir Lietuvai duoti drauge "kultūros pagelbą." Tai mes išgalėsim ir turime tam gero noro." Šale to, prof. Papee pranešęs, buk netrukus žadęs išeiti iš spaudos didelis rinktinis mokslo leidinys vardu "Litva i Polska."

Prie tokių gerų pažadėjimų, išskiriant širdingą linkėjimą juos išpildyti, nieko negalima pridėti. Jeigu lenkų mokslininkai, o podrag ir visuomenė, pasektų tiems prof. Papee žodžiams, jeigu lenkai, atsižvelgdami į Lietuvos gyvenimą, ne tikėtai atsakyty nuo Lietuvos rusintojų bei kitokių tendencijų veikėjų akinių, bet uždaryty ir tą specialiąją lenkišką langelį—per kurį lenkai mato Nemuno ir Vilijos apietines, jeigu kartą ant visados lenkai suprastų tą, rods, abėcėlinę tiesą, jog lietuviai ir lenkai yra dvi griežtai skirtingos tautos, einančios kiekviena savais plėtojimosi keliais, o tai galės pasiekti, jeigu artiaus susipažins su Lietuva, kurios, kaip patsai prof. Papee prisipažįsta, lenkai nežino,—tai, be abejonės, šiandieninis dalykų stovis ir daugiau negu keista lenkų pozicija mūsų tėvynės klausime griežtai pasikeis, ir galima bus tikėtis daugelio dabartinių, nenormališkų išnykimo. Prof. Papee noras, kad lenkai įgyty artimesnį ir teisingesnį supratimą apie lietuvių tautą, yra, be abejonės, ir kiekvieno tikro lietuviu noru.

Lietuvių klausimas tautų kongrese. Greta atsiluvusios Gando miesto, Belgijoje, visavietinės parodos, ten pat, kaip laikraščiai praneša, atlikta ir visuotinas tautų draugijų kongresas, kame drauge su keliais šimtais draugijų atstovų dalyvauta ir žymesnių valstybių atstovų.

Kongrese dalyvavęs ir p. J. Gabrys, Tautų Sąjungos Paryžiuje įgaliotinis, kuris kongresui iškėlęs sekantius reikalavimus:

1. Lietuvių tauta reikalauja atpažinti autonominę, kad galėtų plėtotis protiška, doriškai ir fiziškai; tokiu būdu ji įgis didesnį tautinį supratimą ir galės atnešti naudą žmonijai.
2. Lietuvių tauta reikalaujanti įvesti lietuvių kalbą visosios viešosios įstaigos Lietuvoje greta rusų kalbos Rusijoje ir vokiečių kalbos Vokietijoje.
3. Lietuvių tauta reikalaujanti įvesti lietuvių kalbą, kaip išugdymo, visosios Lietuvos mokykloje; be to, reikalaujanti, kad jai nebūtų kliudoma steigti privatinės mokyklas.
4. Lietuvių tauta daugel kartų reikalaujanti ir nesilaikanti reikalauti atidaryti universitetą Vilniuje, kuris yra būtina reikalingas protiškam mūsų tautos besilpėjimui.
5. Lietuvių tauta protestuojanti prieš Lietuvos žemės kolonizaciją, kuris verčia jos gyventojus aplieisti tėvynę ir emigruoti Amerikon.
6. Lietuvių tauta protestuojanti prieš Prūsų lietuvių germanizaciją per mokyklas, bažnyčią ir per viešasias įstaigas, kur tvariškai vien vokiečių kalba.
7. Lietuvių tauta su galėsiu pasibūti, jog lenkai santikuose su lietuviais vartoja tuos pačius frankus kolonizacijai ir lenkinimui kaip Poznanijoje vokiečiai, dėl kurių jie patis taip garsiai skundžiasi Europai, ir dar bjaurėsius, vartojamus bažnyčiose lenkų kunigijos, neatsižinčios nei prieš kraujo praliejimą.

— Lietuvių tauta, tai apskelbdama pasauliui, energingai protestuojanti.

Raportas, kame tie reikalavimai taip tilpę, esąs kongreso lėšomis išspausdintas, ir "visuotina pasaulio kraštoosna" išsiuntinėta. Ypač svarbu esą tai, kad šie reikalavimai įtraukti bendrosna kongreso atskaitosna ir tokiu būdu pasieksią kuoplačiausią visuomenę.

Visi tie reikalavimai yra geras dalykas, ir vargu gali rasti sau principialių priešų tikrųjų lietuvių tarpe. Tačiau esama tokių žmonių, kurie šiausias, kaip teko prieš kiek laiko matyti, išgrynai formalinių priežasčių: kokią, girdi, teisę, turi p. Gabrys, tam tikrai neįgalotas, kalbėti tautos vardu? Nors panašus įgaliojimas šiandien lietuvių tautai ir raštą. Be abejo, kalba tai dar mažai pas mus žinoma, gal būti sunki, bet senovės lenkai daug sunkesnius darbus pakeidavę Lietuvai pagelbėję—ties Orsa ir Žalgiriu (?). Neprivilegijome iškalno nustatyti pakraipą, kaip tai tyrinėsimė, nei diktuoti istorijai pamokymus, tikrai iš jos mokytis, neatsižinint į tai, ar tai bus malonu, ar nemalonu.

garsingoje Beiliso byloje. Kaip buvo tuom laiku rašyta, kun. Pranaičio kandidatūra pastatęs žinomas dešinysis veikėjas Zamislavskis. Tačiau neužilgo išdėsinio, kad kun. Pranaičiui žemaičių vyskupo nebus lemta tapti. Vėliau pradėta kalbėti apie kun. Dambrauską, "Draugijos" redaktorių, ir kun. Maciulevičių (poetą Maironį), žemaičių seminarijos rektorių, kaip apie galimus kandidatus. Dėl šių kandidatų Rymas buk net važiavęs pas popiežių tam tikra lenkų delegaciją, reikalavusi ypač kun. Maciulevičiaus kandidatūros praskalinimo, kame, kaip rašoma, lenkų komisijai ir pasisekė. Pastaruoju laiku, kaip apie kandidatą vyskupo vietai, pradėdama vėl kalbėti apie Peterburgo akademijos profesorius, kun. Karevičių, kurisai ir iš pačių pradžių buvo minimas, kaip galimas kandidatas. Pirmu kartu kun. Karevičių paminėjęs, kaip galimą kandidatą, lenkų spauda nepriekinkamai apie jį išsiliepė.

Kaip matyti iš vardu, kandidatams statoma lietuvių dvysikiškiai, kas suteikia vilties, kad ir vyskupo taps išrinktas greičiausiai lietuvis.

Lietuvių ateivystės lapkričio mėnesyje. Per praėjį lapkričio mėnesį, kaip rodo valdiškoji statistika, lietuvių Suv. Valstijosna atkeliavo 2,018 žm. Per tą patį laiką iškeliavo 517 žm. Tokiu būdu skaitlius lietuvių gyvenančių Suv. Valstijoje, per lapkričio mėnesį pasididino 1,501 žm. Nuo pradžios šių fiskališkų metų (vadinasi, nuo liepos 1 d. 1913 m.) iki lapkričio mėnesio lietuvių atkeliavo Suv. Valstijosna 15,026 žm. Per tą patį laiką iškeliavo 3,289 žm. Reikia, per minutą fiskališkų metų dalį lietuvių skaitlius išviso užaugo 11,737 žmonėmis.

Ar Naudingas yra Skausmo Pajautimas?

(Vertimas iš Dr. T. Dekker.)

Skausmas yra mums įdomus svarbiausiai kaip apgynimo veiksnis. Apie skausmo atsiradimą esama iki šiol nepilnų žinių; žinoma tik tai, kad skausmas yra pasekmė smegenų kėltelių suarzinimo, kuris buna taip smarkus, kad suardo normalinį organizmo stovį. Visa ligonio atyda yra užimta vien tiktais skausmu, ir ligonis galvoja tiktai apie tai, kad išvengus, arba pašalinus skausmą. Skausmas laiko savo valdžioje žmones bei gyvulius ir apveikia net atkakliausius. Skausmo visi prisibijo, ir visi stengiasi pasiliuosuoti nuo jo. Skausmas daro visus lėtai ir klausančiai ir privėčia kreiptis prie gydytojo, iš kurio reikalaujama ne tiek pačios ligos išgydymo, kiek skausmo numalšinimo. Tačiau, nežiurint į tai, skausmas yra išimtinai žmonių draugu, ir jo reikšmė tampa pažįstama geriausiai tuomet, kai skausmo pajautimo netekta. Esama ligonių, kurie visiškai nejaucia skausmo, patyčijimą ir spaudimą tačiau dar jautia. Toki ligoniai negali apsaugoti nuo pavojaus. Man prisimena viena moteris, kurios veidas atsižymėjo visiškiausiu skausmo netijumtu. Kartą jina išlėdė prie geležinio pečiuo, perarti prisilietę kaktą įkaitusį geležį ir staigiai suodė nemalonų kvapną. Pasirodė, kad toji moteris nusidėjo sau odą (skurą) iki pat kaulo, nejausdama prie to jokių skaudėjimų. Yra ypatinga nugaros smegenų liga, prie kurios rankos atsižymi visišku skausmo netijumtu. Permainų nejausdama prie to jokių skaudėjimų. Yra ypatinga nugaros smegenų liga, prie kurios rankos atsižymi visišku skausmo netijumtu. Permainų nejausdama prie to jokių skaudėjimų.

Ypač dideli yra skaudėjimai priūdėjimui. Ačiū skausmui, ligonis stengiasi gulėti ramiai, nes kiekvienos skaudamos dalies pajudindamas suteikia smarkiausį skaudėjimą; ramus padėjimas, pirmiausiai, veda greičiau prie išgydymo, o antra, sulauko uždegimo veiksnis nuo išsiplatinimo po visą kūną. Ligonis su koja, uždegimo apimta, bijosi vaikščioti, jįsi guli ir saugioja savo koją, ačiū kam ir saugioja greičiau galima pasiekti. Tas pats patėjimams ir prie uždegimo sausgyslių, kurios pačios savyje prie uždegimo nesuteikia skausmo; bet už tai dalis, kurios yra apglobiusios sausgysles, atsižymi labai dideliu jausmingumu. Uždegimo paimta ir skaudanti akis nusiramina ačiū blakstienų susiaubimui. Uždegus plėvę, diafragmą, buna tokių didelių skaudėjimų, kad ligonis guli, kaip sakoma, kryžium ir net kvėpuoti bijosi. Išlaukinis, be jokių išsiplatinimo išsiplatinimo, ramumas yra pirmutinė išsiplatinimo sanlyga. Gydytojai šiam atsitikimui labai lengvai atlikti savo užduotis, nes jojo pagelbininku yra skausmas, o šiojo pagelbininko ligonis pilnai pildo. Teisybė, kai kada skausmas

Lietuvos dienraščiai. Vilniškė "Viltis" jau pasirodė kaip dienraštis. Didumas pasiliko tasai pats. Iš permainų pažymėtina įvedimas žmonių skyrių iš dišdėsinio Lietuvos miestų. Ne užilgo turėty pasirodyti ir antrasis dienraštis—"Lietuvos Žinios." Jisai, sulyg prižadėjimo, turės citi padidintame formate.

Naujas laikraštis Škotijoje. "Viltis" Nr. 145 p. Ant. Vaitkevičius praneša, buk iš tikrų šalietinių sužinojęs, kad sumanytasai Škotijoje leisti laikraštis išiešias. Laikraščio vardas busis ne "Žvakė," kaip pirmiau apie tai skelbta, bet "Išievių Vadovas." Redaguosias manomąjį laikraštį kun. Norbutas.

— Ejuis iki šiolie prie "Saltinio," jaunimui pašvestas priedas "Vainikėlis," pradedant "Saltinio" 51-mu numeriu, išsiskyrė į tam tikrą mažą laikraščiką ir žada eiti žiemos laiku 2 kartų, vasarą 1 kartą į mėnesį. Laikraščio vardas pakeista į "Vainiką." Eis ir toliau kaip neapmokamas "Saltinio" priedas.

Bitininkystės knyga. Kaip Lietuvos laikraščiai praneša, Peterburgo lietuvių moksleivių agronomų kuopa ruošia plačią, iš visų pusių klausimą nušviečiančią, bitininkystės knygą.

— "Lietuvos Žinių" Nr. 144 p. J. Herbačevskis, lietuvių kalbos lektorius Krokuvos universitete, asmeniškai rašytu laišku praneša, kad lektorijai toliau atsisažs. Per pirmąjį mokslo pusmetį lietuvių kalbos lekcijų klaususios tiktai 5 ypato, kurių tarpe nebūta nei vieno lietuviu. Lietuvos bajorų vaikai atsisaž ir nenorį lietuvių kalbos mokytis.

jautimų; ligonis stengiasi laikyti sužeistąjį kūno sąnarį kaip galima ramiau, kas jau yra pirmu žingsniu link išgydymo. Ivarių sąnarių jausmingumo laipsnis yra įvairus. Menka dulkelė, patekusi akin, suteikia daug skausmo ir prašalinama su asaromis. Dulkelės gi, patekusios į kvėpavimo gerklę, nežiurint apgincant nosies veikimo, mes beveik nejausdame ir kosėjimo pagelba lengvai į ją prašaliname. Tačiau kiek dulkių mes kasdien įtraukiame savin drauge su kvėpavimu! Masų plaučiai beveik visai juodi nuo dulkių.

Dideliu jausmingumu atsižymi taipogi oda, į kurią nuolat veikia kenksmingos išlaukinės įtekės; prie to užvis jausmingiausia yra oda pirštų, kuriems nuolatiniškai gresia pavojus. Napoleonas pykdavo ant savo kareivių, jeigu jie, sužeisti, tampančios iš skausmo ir verkdamo, tačiau pirštų sužeidimus jįsi skaitė skausmingiausiais.

Ypač dideli yra skaudėjimai priūdėjimui. Ačiū skausmui, ligonis stengiasi gulėti ramiai, nes kiekvienos skaudamos dalies pajudindamas suteikia smarkiausį skaudėjimą; ramus padėjimas, pirmiausiai, veda greičiau prie išgydymo, o antra, sulauko uždegimo veiksnis nuo išsiplatinimo po visą kūną. Ligonis su koja, uždegimo apimta, bijosi vaikščioti, jįsi guli ir saugioja savo koją, ačiū kam ir saugioja greičiau galima pasiekti. Tas pats patėjimams ir prie uždegimo sausgyslių, kurios pačios savyje prie uždegimo nesuteikia skausmo; bet už tai dalis, kurios yra apglobiusios sausgysles, atsižymi labai dideliu jausmingumu. Uždegimo paimta ir skaudanti akis nusiramina ačiū blakstienų susiaubimui. Uždegus plėvę, diafragmą, buna tokių didelių skaudėjimų, kad ligonis guli, kaip sakoma, kryžium ir net kvėpuoti bijosi. Išlaukinis, be jokių išsiplatinimo išsiplatinimo, ramumas yra pirmutinė išsiplatinimo sanlyga. Gydytojai šiam atsitikimui labai lengvai atlikti savo užduotis, nes jojo pagelbininku yra skausmas, o šiojo pagelbininko ligonis pilnai pildo. Teisybė, kai kada skausmas

Velni kelia triukšmą. Pavyzdžiū čia gali būti dantų skaudėjimas, kame skausmo didumas nėra tolygus pavojui. Ganta nemoka pasirinkti ir apsvaistyti, jina vienodai elgiasi ir į vieno dus klausimus duoda vienus ir tuos pačius atsakymus. Uždegimas visuomet suteikia didelį skaudėjimą nežiurint, ar skausmo apimta dantis, ar koksis svarbus kūno sąnaris. Toliau, netikslingais reikalinga skaityti nuolatiniui skaudėjimui chroniškose, ištaisai besitęsiančiose, ligose, kadangi pirmutiniosios skausmo užduoties, apsaugojimo nuo apsigirimo, čia nebėdama, nes ligą, nežiurint skaudėjimų, vis užsitiesia.

Skausmas reikalauja ramumo skaudantįjį kūno dalį, kas yra pirmutinė išsiplatinimo sanlyga. Tačiau jeigu kuris nors sąnaris turi nuolat dirbti ir negali pasilikti ramiai,—kas tuomet? Tame ir dalykas, kad sąnariuose, nuolatos dirbančiuose, skausmo pajautimo visai nėra. Širdis atsižymi visišku skausmo nejausdama. Širdies uždegimas, jos taip vadinamųjų klapanų plyšimas nesuteikia jokio skausmo. Galima sau įsivaizdinti, kokias nepakendamas kančias jaustų ligonis prie kiekvieno uždegimo apimtos širdies susitraukimo. Tokiu pat nejausdama atsižymi ir plaučiai, kuriems, ačiū kitoms apgynimo prietaisams, skausmas turi tikrai antrašilę reikšmę. Didesnė plaučių dalis gali būti sunaikinta be bent kokio skausmo pajautimo. Tiktai perėjus uždegimui į plėvę, prasideda smarkūs skaudėjimai.

Pasiremami visa kuom anksčiau pasakytų, mes galime padaryti sekančią išvadą: užvis didžiausiu jausmingumu atsižymi tuos kūno dalis, kurios daugiausiai išstatytos kenksmingoms išlaukinėms įtekėms ir kurios gali naudotis ramumu, esančiu viena svarbiausiųjų gydymo sanlygų. Jautrumo turi paviršutiniai sluogsniai ir, išdalies, organus dengiančios plėvelės; nejausdantis yra šios dalis: širdis, plaučiai, sausgyslės, kaulai, kepenys, inkstai ir smegenys. Čia mas gali užklausti: kaip, bene smegenys negali jausti skausmo? Taip, net plėvę smegenų sunaikinimai nesuteikia skausmo, jeigu į tą naikinimo darbą neįtraukta smegenų dengiančios plėvelės, nes šiosios prie uždegimo atsižymi skausmingumu. Tas pats ir su kaulu, kurisai pats savyje nejausdams, tačiau taip vadinamojo antkaulio uždegimas yra labai skausmingas. Plėvė, dengianti inkstus ir kepenis, suteikia didelių skaudėjimų prie uždegimo.

Toliau, abejotini yra skaudėjimai pilve ir žarnose. Šiote kūno dalyse mes galime jausti tikrai spaudimą; pilvo skaudėjimai, iš tikrų skilvio, arba žarnų ligai, priguli, rasi, greičiausiai nuo uždegimo plėvelės, dengiančios pilvo organus. Pilvo ir žarnų žaizdos nesuteikia jokio skausmo, jeigu tiktai uždegimo procese nedalyvauja minėtosios plėvelės.

Kad tikėjimas yra pakviestojo kunigo srytis—apie tai nesiginčijama, ir niekas į kunigo priedermes nesimašo. Su antrąja dalimi, šeimyniniai reikalai, kitaip dalykai stovi. Čia ir yra visusipratimų šaltinis. Kas turi tuos reikalus tvarkyti? Kunigas, ar parapijonai su kunigu drauge, ar išimtinai vieni parapijonai? Kol šitasai klausimas nebus galutinai išristas, negalima tikėtis, kad dalykai sueity tvarkon.

Paprastai, kuomet kviečiama klebonas parapijon, apie teises kiekvienos pusės, kunigo ir parapijonų, parapijos seimyninkaviu srytyje, jeigu ir kiek užsimenama, kiek nors ir nurodoma, kas kam priklauso, tačiau aiškiai paženklinytų rubežių nepadaroma, nenurodoma griežtai, kur baigiasi vienos pusės teisės, ir kur prasideda kitos.

Pradėjus abiem pusėm drauge gyventi, neužilgo ir pasirodė visai kėblumai. Nei vienas aiškiai nežino, kur jojo "daržas." Ir prasideda nesupratimai. Viena pusė kaltina kitą rubežių peržengime. Tuomet ir kunigo asmuo negeras, ir jojo pasielgimas netikęs ir t. t. Čia visokiems mėgėjams drumstame vandenyje gaudyti žuvis puiki proga išmėginti savo gabumus. Užverda katilas, prasideda taisyinės po teismus, po laikraščius ir manyti apie koki nors rimtesnį ir nei vienos pusės neskriaudžiantį klausimo išrišimą sunku.

Geriausis vaistas kiekvienam dalykui—tai užbėgti jam už akių, išrauti pačias šaknis, galinčias duoti kokių nors nesupratimų, arba neramumų atžalas. Šiam atsitikime tai yra geriausia atlikti pacioje pradžioje, kuomet abi pusės sueina kruvon gyventi. Aiškiai pasakyti, kur tavo, o kur mano. Kiekvienai pusei griežtai laikytis užbriežtųjų sutarimo punktų ir žiūrėti, kad jie taip pat griežtai būtų ir kitos pusės pildomi. Tuomet pranyks ir taip nemalonus savitarpiniai kivičiai.

Sakoma, dabar daug privisę "bedievių." Ar tų "bedievių" skaitlinje yra didelis skaitlis tikrųjų bedievių, žmonių, tvirtai ir griežtai netikinčių Dievo esybėje, labai abejotina. Be abejonės, yra daug tokių, kurie pasidare "bedieviais," tiktai ačiū parapijiniams vaidams, ačiū toms nenormališkomis apyvostoms, kurios šiandien pastebima daugelyje parapijų. Lai ta šaka, kuri šiandien gamina tokius "bedievius," buna nukirsta, ir rytoj "netikinčiųjų" eilės žymiai sumažės; "bedieviai" grįš prie bažnyčios (? Red.). Reik neužmiršti, tarpe tų bedievių yra daug gerų žmonių, kurios šiandien, vien ačiū šeimėtomis, priežastims, nenori prisidėti prie parapijų ir jose veikti.

Sutvarkymas parapijų taip, kad riaušių ir nesupratimų priežastis būtų pašalintos, atnešų daug naudos kaip pačioms parapijoms jų normališkam plėtojimesi, taip ir visuomenei, nes būtų daugiau ramų, neįtūžusių ant savo klebonų ir bereikalingoms taisyinėms savo įiegu neiekuojančių žmonių, kurie galėtų veikti daug konstruktyvesnį darbą negu pestyti ir riaušių kelimas.

Parapijonas.

KONKURSAS.

Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas praneša, kad p. Rozalia Untulienė yra paskyrusi 150 rub. premijos už suprantamai parašytas knygeles:

- a) Apie higieną.
- b) Kūno auklėjimą (gimnastiką, sportą ir t. t.).
- c) Blaivybę aiškinančius klausimus.

Veikalai gali būti iš svetimų kalbų versti arba originaliai rašyti, turi buti nemaziau, kaip 3 spausdintų lankų į 8° platų ir iki sausio 1 d. 1913 m. M. Draugijon (Vilnius, Lydos gatv. 7) atsiųsti, pridedant autorių vardus atskirame konverte.

Premijos bus paskirtos tam tikros M. Draugijos medikų komisijos ir M. Draugijos Komiteto išmokėtos. Premijotojei raštai, spausdinant, turės parašus: "A. a. daktaro P. Dambrausko atminties konkursas."

L. Mokslo Draugijos Komitetas.

Vilniuje, Gruodžio 29 d. 1913 m.

NAUJI RASTAI.

Tukstantis ir viena naktis. Arabų pasakas. Sulyg Paryžiaus išleidimo vertė T. Z. Iki šiol išėjo 8 leidiniai. L. Jakavičiaus laida. Ryga 1913 m. Neapmokamas priedas prie "Rygos Naujienų."

Gendrutis. Apsakėlė. Parašė kun. Kaz. Šmidt'as. Vertė Bangutis. Sv. Kazimiero Dr.-jos leidinys Nr. 140. Kaunas 1913 m. Puslapių 57. Kaina 15 kap.

Vyskupas Gasperas Cirtautas. Parašė kun. A. Dambrauskas. Sv. Kazimiero Dr.-jos leidinys Nr. 144. Kaunas 1913 m. Puslapių 31. Kaina 10 kap.

Artabano dovanos. Iš anglų kalbos vertė A. Busilas. Sv. Kazimiero Dr.-jos leidinys Nr. 137. Kaunas 1913 m. Puslapių 13. Kaina 5 kap.

Arkliai. Parašė agronomas V. Sv. Kazimiero Dr.-jos leidinys Nr. 150. Kaunas 1914 m. Puslapių 18. Kaina 8 kap.

Kauno kalendorius 1914 metais. Sv. Kazimiero Dr.-jos leidinys Nr. 142. Kaunas. Puslapių 132+LVIII. Kaina 25 kap.

Mirties Akyvaizdoje. Vertė iš prancuzų kalbos kun. J. Gerutis. Sv. Kazimiero Dr.-jos leidinys Nr. 139. Kaunas 1913 m. Puslapių 112. Kaina 60 kap.

Lituaniens et Polonais. Leurs rapports dans le passé et dans le présent par A. Jaksztas. Avec une carte de la Lituanie. Paris 1913 m. Pusl. 8. Kaina 50 centimų.

Polskie Apostolstwo w Litwie (szkie historyczny 1387-1912 r.) Parašė kun. Kaz. Prapolanis, kand. Sv. Teologijos. M. Kuktos spr. da. Vilnius 1913 m. Pusl. 202. Kaina nepažymėta.

Pašnekėlių Kampelis.

380. Ar auga žemės kamuolys?

Kalbant apie žemės augimą, reikalinga išpradžių pasakyti, kas tai yra tas augimas. Sulyg visur priimtąsios sąvokos, žemė kadaisei buvo ugnies kamuolys, kuris vėliau, karštamui susimaišinus, pasidarė skystu. Laikui bėgant, žemė vis aušo, ir galop viršutinis jos sluogsnis sukietėjo, pasidarė žemės lukštas, ant kurio mes gyvename. Tačiau žemė ir toliau vėsta, lukšto storumas didinasi. Žemė gi, aišku, tam, kad josios skysta medžiaga virsta į kietą, vis daugiau susitraukia, taigi, užima vis mažesnę plotį. Vadinasi, žemė ne tik tai neauga, bet, atpėnė, juo tolyn, juo vis daugiau mažinasi.

Bet žemės augimas galima suvokti kitokioje prasmėje. Rasi, žemė nors savo plotyje ir mažinasi, tačiau medžiaga, sudaranti žemę, nesimažina? Rasi, toji medžiaga net auga?

Juk koksai nors daiktas, išpradžių didelis, paskui gali tapti mažesnis ir mažesnis. Bet jo sunkumas nesimažina. Prie to daikto gali priplinti ir daugiau medžiagos, kuri taipogi trauksis kruvon. Tuomet daiktas, mažindamasis savo plotyje, auga svarume.

Taigi, rasi, ir žemė, besimažindama savo plotyje, laikui bėgant, aišku, kur nors ateinančiai medžiagai, darosi vis sunkesne? Jeigu ateina iš kur nors toji medžiaga, tai iš kur?

Pastatę sau šį klausimą, išikime kokią nors gražią, giedrą naktį pasivaikščioti. Pasizūrinkime į jodą daug, išpintą iš puošią mažomis mirgčiomis žvaigždėmis. Kiek ilgiau padabokime, kas tenai viršuje dedasi. Bežiūrėdami į viršų, mes stauga pamatome, kad, tartum, žvaigždutė mirgėjo mirgėjo, staiga paslydo ir, žybtelėjus šviesiu siarū takeliu, nuriudėjo tamson.

Mės sakome, kad tai žvaigždutė nukrito. Iš tikrųjų gi, nei viena dangaus žvaigždžių niekuomet nei nemano kristi. Toji, kaip mums pasirodė, nukritusi žvaigždutė—tai meteoritais, tam tikras dangaus platuose skrajojės kamuolys, kuris, pasiekęs žemę apglobusi orą, su didžiausiu smarkumu įlėkė į tą orą, nuo didelio oro spaudimo ir trintimo, įkrito ir pradėjo degti. Išėjęs iš oro vėl laukan, užgeso. Aišku, lėkimo greitumu, mums pasirodė, kad tai ne atskiras kūnas, bet ugninė rykštelė švytėdavo (palyginkime su žarija, kurią mes tamsoje labai greitai sukame aplinkui; ne žariją, bet žibantį ratą matysime).

Daugelis pasirodantių meteoritų tikrai paliečia viršutinius oro sluogsnis ir, kaip minėta, vėl iškrenta dangaus platumose. Tačiau yra daug tokių meteoritų, kurie nupuola ant žemės. Randama jų įvairiose vietose. Tie meteoritai, arba "dangaus akmenys", buvo kai kada gana dideli, sveria kelis šimtus ir net tukstančius svarų.

Apart šitų didelių akmenų, puola ir daug visai mažiukų, kaip dulksės, smulkių akmenukų. Nors šieji taipogi šviečia, kuomet įlėkia į oro rubežius, tačiau, aišku, šviesos mažumai, mes jų "meteoritukų" dažniausiai negalime užtėmyti. O tokie yra labai didelių skaitliūs. Jie nuolat krinta žemyn. Jeigu akis įžiūrėti, tai mes pamatytume nelyginai nuolat, dieną ir naktį, iš augstumo puolantį lietu. Taip daug tų mažų akmenukų puola. Bet tie akmenukai, kaip sakoma, yra begalo smulkūs; akim jų niekuomet neįžiūrėsi. Jeigu galima būtų surinkti visas tas smulkias dulkeles, tai, kaip manoma, pasidarytų daug daugiau medžiagos negu iš visų nukritusių didžiųjų akmenų.

Tos krutancios dulkelės incina žemės oro srytin išdalies, kaip savastoviai kūnai; išdalies, tai yra liekanos tų didelių akmenų, kurie, tikrai žybtelėję ore, vėl sau sveiki iškrenta. Kuomet tieji akmenys, labai įkaitę, trinasi į orą, tai tulos jų dalelės atsiskiria nuo viso akmens ir krinta žemyn.

Žmogus akim gali matyti sulyginamai labai mažą skaitlių incinancijų į oro srytį meteoritų. Žmogus vidutiniškai mato giedroje, be mėnesienos naktys apie 8—10 meteoritų į valandą. Žiuronų pagelba jų matyti nesulyginamai daugiau. Meteoritai aplanko žemę kaip dienos, taip ir nakties laiką, tačiau diena, aišku, saulės šviesai, mes jų negalime matyti. Jeigu nebūtų saulės, mėnuo bei žvaigždžių šviesos ir nebūtų ore garų bei debesų, tai žmogus galėtų į 24 valandas, vieton 200 suviršum meteoritų (8—10 padauginta ant 24), matyti jų apie dvidešimt milijonų. Jeigu čionai dar prikergti meteoritus, matomus vien tikrai teleskopo pagelba, tai skaitlinė pasidarytų dar 20 kartų didesnė. Tai rodo negalimu dalyku, tačiau mokslininkai taip tvirtina.

Tegul tikrai reto kurio meteorito bent dalelė nukrinta ant žemės, tai ir tuomet bus daug medžiagos, tarant, amžinai lijančios ant žemės skritulio paviršiaus.

Iš to visko mes matome, kad žemė, nežiurint to, kad traukiasi kruvon, savo medžiagos didumu vis auga, vis darosi sunkesnė.

381. Kaip augstai gali žmogus ore pakilti?

Situom klausimu, aišku vis augančiai orlaiviniestyje su josios kuone kasdien pasiebiama naujais pasiekimais, įdomiausia kiekvienas. Rodos, žmonija amžinai žengs pirmyn kartą pradėtojiu keliu. Nevienam vaidinasi begalinės perspektyvos (reginiai pirmyn, ateitin). Svajojama net apie žemės rubežių peržengimą, susinešimą su kitomis planetomis ir kuone išstisai su visa visata. Rasi, kitas jau ir pinigų taupina kokiai nors bent trumpai kelionei—sašysime, kad ir iki Marsui ar biškiliams. Juk ištaisius po Visatą važiuoti kompanijoms (nelyginant, dabartinis Šiaurės Vokiškas Lloyd po žemės skritulio jures), Marsas žemės gyventojams, rasi, bus daug artimesnis negu Amerika Lietuvai. Taip svajojama. Mokslo faktai tačiau parodo, kad žmogus su visomis savo lekiuojimo prietaisais ne tikrai už žemės rubežių nenulėks, bet ir čia pat oro erdvėje neperdidžiausią plotą užviespaus.

Visiems yra žinomas faktas, kad tirščiausias oras randasi pačiame apatinėje sluogsnys, prie žemės. Juo augstyn, juo oras eina skystyn, retyn. Kaip bandymai su kalnų laiptojais parodo, jau kelių mylių augstumoje oras yra taip skystas, kad vos-ne-vos juom galima kvėpuoti. Dar kiek augščiaus, ir oras visai skystas. Viršuje oro sluogsnio, kaip spėjama, esama storo sluogsnio labai skystos dujos, taip vadinamojo vandenginio (hidrogeno), kuris yra daug kartų lengvesnis už orą.

Pakilti augstyn oran galima dvejopu prietaisų pagelba—lengvesnių ir sunkesnių už orą. Kaip žinoma, lengvesnės už orą prietaisos susideda iš tam tikros puslės ir vietos žmogui sėdėti. Puslė pripūčiama kokios nors dujos, už orą lengvesnės, aišku kam balionas, kaip toji prietaisa vadinasi, veržiasi augstyn. Balionas, paleistas, gali iškilti tikrai iki tokių augstumo, kur oras taip skystas, kad baliono augščiaus jau nestums.

Tačiau čia ištinka pavojus. Žemai būnant balionui, oras iš visų pusių spaudžia į jo paviršių. Pripustosios vidun dujos spaudžia į visas puses laukan. Susidaro tula lygsvara. Bet štai balionas pakyla augstumon, kur oras skystesnis ir, reikšiu, oro spaudimas į baliono paviršių mažesnis. Tuomet dujos iš vidaus stumia dilele į jį, neradamos sau užtektino, tarant, pasipriešinimo iš skysto oro pusės, gali sudraskyti balioną. Taigi yra tulas rubežius, augščiaus kurio orlaiviuose, lengvesniuose už orą, negalima pakilti.

Kaip augstai yra tasai rubežius? Į tą klausimą sunku yra atsakyti. Menama, kad oro sluogsnis siekia apie 50—130 mylių augstumo, kaip tai galima spręsti iš to, kokioje augstumoje pa-

sirodo meteoritai. To sluogsnio didelę dalį viršuje gali užimti, kaip minėta, vandenginis. Taigi, jeigu paimti omenin tą viską, tai dvių arba trijų dešimčių mylių augstumo pasiekimas, prie geriausio sąlygų, ar tik nebūtų tuom augstumo rubežium lengvesnės už orą prietaisos?

Prietaisos, už orą sunkesnės, kaip žinome, naudojamos tam tikrais ratais-sparnais, kurių pagelba, kaip paukštis, skrenda ore. Kol kas, šitos prietaisos nesumušė balionų pasiektųjų augstumo rekordų. Rasi, joms tame pasiseks, bet kad galėtų kiek žymiau pakelti tą augstumo rubežį—abejotina. Jų lekiuojimui taipogi reikalingas tirštasis oras. Didelėje augstumoje ne tikrai neturėtų sparnai į ką atsiremti, bet ir mašinos, varančios sparnus, negalėtų veikti ir, aišku, mažam spaudimui, turėtų plysti.

Augščiaus pristieję 20—30 mylių augstumo rubežiai yra tikrai, rasi, galimi. Praktikoje žmonija iki šiolei negali pasidžiaugti nei to mylių augstumo rekordų.

Taigi, kaip matome, iš didelių svajonių turime nusileisti iki sulyginamai labai mažų galėjimų.

—o—

382. Koki gyvuliai žiuri vienu ir tuom pačiu laiku pirmyn bei atgal? Gamta yra apdovanojusi kai kuriuos gyvulius viena labai parankia ypatybe. Tuom tarpu, kaip dauguma gyvulių, kad pamačius, kas dedasi užpakalyje, turi atsigržti, arba bent galvą atgržti, šie gyvuliai, ant vietos stovėdami ir visai nejudėdami, lygiai gerai mato, kas dedasi kaip prieš akis taip ir užpakalyje, "už akių", tikroje ir tiesioginėje to išsireikimo prasmėje.

Prie tokių gyvulių pirmiausiai priklauso mums visiems gerai žinomas arklys. Jeigu važiuoti arklui, neturintiui "akinių" ir, sakysime, užsimoti botagu, arklys tuojaus į tai atsiliepa. Ypač tai metasi į akis, jeigu važiuoji baikišiu arklui. Užtenka tikrai pratęsti ranką prie botago, o arklys, nors jojo galva visą laiką nukreipta priešakin, pradeda lėkti suolėmis.

Tokia ypatybė atsižymi žuikis, arba kiskis. Jojo akys yra sudėtos visai iš šonų, ir žuikis mato lygiai gerai į abi puses, kuom jisai dažnai ir pasinaudoja. Tai galima ypatinai aiškiai pastebėti, medžiojant.

Prie žirafos yra neišpasakytai sunku prieiti, irgi aišku šiai ypatybei, prie kurios dar prisideda ir ilgas žirafos kaklas. Turėdama augstai savo galvą, žirafa kuopuikliausiai mato visa, kas dedasi gan dideliame plotyje aplinkui.

Prie tos pačios gyvūnų rūšies priklauso dar ir musė, prie kurios, nežiurint, kaip mes nenorėtume prislinkti, joki būdu tai nepajėgiame padaryti.

—o—

383. Iš kelių dalelių susideda laikrodys? Paprastas laikrodys susideda daugmaž iš 175 atskirų dalių, kurių išdirbimui reikalinga 2,400 atskirų ir tam tikrų įtaisų, darbo būdų ir t. t. Jeigu suskaičiuoti tuos judėjimus, kuriuos daro visos laikrodžio dalelės, tai tikrai vienai valandai mes gausime skaitlinę 18,000. Reikšiu, per mėnesį (30 dienų), laikrodis padaroma 12,000,080 judėjimų, i metus 157 milijonai suviršum.

Jeigu ištieti visus tuos judėjimus į vieną liniją, tai mes pamatytume, kad laikrodžio esama ne tikrai gero laiko rodytojaus, bet ir nemenkesnio keliautojo. Šimtu judėjimų paprastasis laikrodys padarytų 43 colius. Į 24 valandas nukeliautų 934 mylias, ir 30 dienų—292½ mylios, o į metus suviršum pusketvirtu tukstančio mylių.

Paprastuose laikrodžiuose sudėtinės dalelės yra palyginamai didelės. Su brangiais laikrodžiais visai kitas reikalas. Yra tokių šriubelių, kurie, žiurint paprastai akim, išrodytų tikrai dulkiškas. Bet, paimk gerai padidinantį stiklą, ir pamatysi, kad tie šriubeliai net ir sugvintuoti taip, jog colyje sutelpa 260 gvintų. Kaip ploni yra šie šriubeliai, galima spręsti iš to, jog reikalinga 1,000 tokių šriubelių, idant gautus krušvą, 4 colių plačią. Šimtas tukstančių tokių šriubelių lengvai galėtų sutilpti siuvėjos antpirštyje.

—o—

384. Iš kur atsirado minkšta žemė?

385. Kuomet ir kur atsirado kviečiai?

386. Kodėl sunkus laivas laikosi ant vandens paviršiaus?

387. Kuomet pradėta kopertai vartoti?

(Atsakymai bus kitam numerij.)

KLAUSIMAI.

384. Iš kur atsirado minkšta žemė?

385. Kuomet ir kur atsirado kviečiai?

386. Kodėl sunkus laivas laikosi ant vandens paviršiaus?

387. Kuomet pradėta kopertai vartoti?

(Atsakymai bus kitam numerij.)

LAISKAS I REDAKCIJĄ.

Gerbiamajai "Lietuvos" Redakcijai, Chicago.

Teikites suteikti vietele "Lietuvos" skiltyse siems mano žodžiams:

Amerikos lietuvių laikraštinių suvažiavimas, besvarstydamas visokius spaudos reikalus, paleido į pasaulį žinią, buk inžin. A. Maciejausko knygnas Rygoje nenorįs mainytiesi savo leidimais su amerikiečiais laikraštinkiniais bei knygninkais.

Pirmiausia turiu paaiškinti, kad nei viena redakcija iš Amerikos nėra dar pasiūlijusi man mainytiesi leidiniais; tuotarpu aš esu daug kartų siuntęs rimtes-

ranką davęs ir sau vėl namon keliavęs. Dabar visai aišku, kad vos šį mano raštelį pranešti savo skaitytojams.

Pirma. Žinutė, buk Dr. Gaigalatis su Vidūnu keliausiu Amerikon aukų rinkti Duonelaio paminklui, tegali būti pramanyta Amerikoje (Žinutė buvo prisiųsta privatsiūka laiške iš pačios Tilžės. Red.). Tilžėj, ir tur but visoj Majoj Lietuvoj, apie tai niekas nėra kalbėjęs ir nemane. Gaigalatin visai nei nebūtų galim keliauti Amerikon. — Berods, tam paminklui labai reikės pinigų. Bet jie bus renkami Mažojj Lietuvoj. O tai yra labai svarbu. Visai nesulyginamai didžiausioji Prūsų Lietuvių dalis jokiū būdu neduotų nei skatito tautiniams dalykams. Bet dabar, kunigui raginant sudėt pinigų, kunigui-poetui, tur but atvers savo rankas ir "dievotieji", kurie šiaip tikrai duosnus yra, kad renkama bažnyčios ir stambeldių privertimo reikalams. Pirmą kartą, rodos, visi Prūsų Lietuviai dės pinigų tautiniam dalykui.

Tik ar jie daug sudės, abejotina. Labai jie vėl pradeda, kaip tai paprasta, skaldyties. Asmenų klaidos tse kaltos. O tik labai būtų naudinga, kad tas paminklas pastotų didis, gražus, tikrai pastebimas tautos apsiereikimas. Todėl reikės mums laukti paramos ir iš Didios Lietuvos ir Amerikos, nors Prūsų Lietuvių yra gana didžiurti, kurie galėtų kazi-kokį brangų paminklą statyti. Tik juos priversti prie didios aukos yra labai sunkus dalykas. Aš pats dėl daug priežasčių nei nepriklausau komitetui. Turėjau atsakyti vyriausia, todėl, kad per daug apkrautas kitais tautiniais darbais ir negaliu daugiau imties, jeigu nenoriu greitai nusibengti. Tatiu, kiek įstangsiu, remsiu ir šį dalyką, ir pasisekimas bus kritiskame mūsų padėjime ženklas, kad apveikiame tautinės ligos krizį. Antraip labai daug prapuldysime.

Jeigu aš kuomet-nors apsilankytiau Amerikoje, tai tikrai neatsakytiau ko prašyti. Norėčiau vien pamatyti tuos žmones, tuos vyrus, moteras ir mergaites, kuriuos visai nuostabiai didi duosbių širdingumu remia tautinių uždavinių pildymą, kap pavelsiui: statymą tautos namų Vilniuje. Mane tas amerikietis pasielgimas taip labai nustebino ir paduogino, jog mielaisia tuočiu būtu ir nukeliavęs ir, tyčiai dėkodamas, visiems davėjams

ranką davęs ir sau vėl namon keliavęs. Dabar visai aišku, kad vos šį mano raštelį pranešti savo skaitytojams.

Pirma. Žinutė, buk Dr. Gaigalatis su Vidūnu keliausiu Amerikon aukų rinkti Duonelaio paminklui, tegali būti pramanyta Amerikoje (Žinutė buvo prisiųsta privatsiūka laiške iš pačios Tilžės. Red.). Tilžėj, ir tur but visoj Majoj Lietuvoj, apie tai niekas nėra kalbėjęs ir nemane. Gaigalatin visai nei nebūtų galim keliauti Amerikon. — Berods, tam paminklui labai reikės pinigų. Bet jie bus renkami Mažojj Lietuvoj. O tai yra labai svarbu. Visai nesulyginamai didžiausioji Prūsų Lietuvių dalis jokiū būdu neduotų nei skatito tautiniams dalykams. Bet dabar, kunigui raginant sudėt pinigų, kunigui-poetui, tur but atvers savo rankas ir "dievotieji", kurie šiaip tikrai duosnus yra, kad renkama bažnyčios ir stambeldių privertimo reikalams. Pirmą kartą, rodos, visi Prūsų Lietuviai dės pinigų tautiniam dalykui.

Tik ar jie daug sudės, abejotina. Labai jie vėl pradeda, kaip tai paprasta, skaldyties. Asmenų klaidos tse kaltos. O tik labai būtų naudinga, kad tas paminklas pastotų didis, gražus, tikrai pastebimas tautos apsiereikimas. Todėl reikės mums laukti paramos ir iš Didios Lietuvos ir Amerikos, nors Prūsų Lietuvių yra gana didžiurti, kurie galėtų kazi-kokį brangų paminklą statyti. Tik juos priversti prie didios aukos yra labai sunkus dalykas. Aš pats dėl daug priežasčių nei nepriklausau komitetui. Turėjau atsakyti vyriausia, todėl, kad per daug apkrautas kitais tautiniais darbais ir negaliu daugiau imties, jeigu nenoriu greitai nusibengti. Tatiu, kiek įstangsiu, remsiu ir šį dalyką, ir pasisekimas bus kritiskame mūsų padėjime ženklas, kad apveikiame tautinės ligos krizį. Antraip labai daug prapuldysime.

Jeigu aš kuomet-nors apsilankytiau Amerikoje, tai tikrai neatsakytiau ko prašyti. Norėčiau vien pamatyti tuos žmones, tuos vyrus, moteras ir mergaites, kuriuos visai nuostabiai didi duosbių širdingumu remia tautinių uždavinių pildymą, kap pavelsiui: statymą tautos namų Vilniuje. Mane tas amerikietis pasielgimas taip labai nustebino ir paduogino, jog mielaisia tuočiu būtu ir nukeliavęs ir, tyčiai dėkodamas, visiems davėjams

ranką davęs ir sau vėl namon keliavęs. Dabar visai aišku, kad vos šį mano raštelį pranešti savo skaitytojams.

Pirma. Žinutė, buk Dr. Gaigalatis su Vidūnu keliausiu Amerikon aukų rinkti Duonelaio paminklui, tegali būti pramanyta Amerikoje (Žinutė buvo prisiųsta privatsiūka laiške iš pačios Tilžės. Red.). Tilžėj, ir tur but visoj Majoj Lietuvoj, apie tai niekas nėra kalbėjęs ir nemane. Gaigalatin visai nei nebūtų galim keliauti Amerikon. — Berods, tam paminklui labai reikės pinigų. Bet jie bus renkami Mažojj Lietuvoj. O tai yra labai svarbu. Visai nesulyginamai didžiausioji Prūsų Lietuvių dalis jokiū būdu neduotų nei skatito tautiniams dalykams. Bet dabar, kunigui raginant sudėt pinigų, kunigui-poetui, tur but atvers savo rankas ir "dievotieji", kurie šiaip tikrai duosnus yra, kad renkama bažnyčios ir stambeldių privertimo reikalams. Pirmą kartą, rodos, visi Prūsų Lietuviai dės pinigų tautiniam dalykui.

Tik ar jie daug sudės, abejotina. Labai jie vėl pradeda, kaip tai paprasta, skaldyties. Asmenų klaidos tse kaltos. O tik labai būtų naudinga, kad tas paminklas pastotų didis, gražus, tikrai pastebimas tautos apsiereikimas. Todėl reikės mums laukti paramos ir iš Didios Lietuvos ir Amerikos, nors Prūsų Lietuvių yra gana didžiurti, kurie galėtų kazi-kokį brangų paminklą statyti. Tik juos priversti prie didios aukos yra labai sunkus dalykas. Aš pats dėl daug priežasčių nei nepriklausau komitetui. Turėjau atsakyti vyriausia, todėl, kad per daug apkrautas kitais tautiniais darbais ir negaliu daugiau imties, jeigu nenoriu greitai nusibengti. Tatiu, kiek įstangsiu, remsiu ir šį dalyką, ir pasisekimas bus kritiskame mūsų padėjime ženklas, kad apveikiame tautinės ligos krizį. Antraip labai daug prapuldysime.

Jeigu aš kuomet-nors apsilankytiau Amerikoje, tai tikrai neatsakytiau ko prašyti. Norėčiau vien pamatyti tuos žmones, tuos vyrus, moteras ir mergaites, kuriuos visai nuostabiai didi duosbių širdingumu remia tautinių uždavinių pildymą, kap pavelsiui: statymą tautos namų Vilniuje. Mane tas amerikietis pasielgimas taip labai nustebino ir paduogino, jog mielaisia tuočiu būtu ir nukeliavęs ir, tyčiai dėkodamas, visiems davėjams

ranką davęs ir sau vėl namon keliavęs. Dabar visai aišku, kad vos šį mano raštelį pranešti savo skaitytojams.

niems laikraščiams po vieną egz. naujai išleisti mano knygu.

Iš Amerikos knygaleidžių artimesnius ryšius palaikydavau su p. Olševskiu ir jam visuomet siųsdavau po 1 egzemp. savo naujų leidinių, taipogi ir aš gaudavau jo naujas knygas mainais. (Tačiau, per mano knygnų vedėjo praziopsojimą, p. Olševskis gavo suveiktą knygų transportą, užsirusino ant manęs (esu kaltas!) ir nebesiunčia man daugiau savo naujų leidinių.

Aš su mielu noru aukauju mano knygas Lietuvų Mokslo Dr. jai, moksleivių bibliotekoms, net svetimatūčių įstaigoms ir su džiaugsmu mainyčiau mano leidiniais su amerikiečiais, jei jie panorės atsiliepti. Bijau tikrai, kad nenusidėčiau amerikiečiams, kad nelikčiau jiems skolingas: mat aš išleidžiu kasmet vos ketą knygų, taigi, gal nekuriems "neapsimokės" daryti su manim mainą komercijos žvilgsniu.

Labai busiu dėkingas tiems Amerikos laikraščiams, kurie perspausdins šiuos mano žodžius. Siunčiu geriausius linkėjimus ir tikros pagarbos ženklus

Inž. A. Maciejauskas.

Ryga.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

Vydunas.

kas ir turi savyje tiek daug sveikatos jėgų, jog jo vaidinimas būtų buvęs labai užimantis ir įdomus, jei jį būtų gyvian atliek. Kai kurios scenos, ilgumu pauzė, gadi-
no visą efektą ir buvo net apy-
nuobodžios. Matyt, vaidintojai
tvirtai savim pasitikėjo ir rolių
nesimokino. Bet, aplamai imant,
vaidinimas darė gana gerą įspu-
dį. Visi neįtęsė rezisieriaus su-
gebumas. Naturalių gestų liustu-
m ir kai kurių artistų geru vai-
dinimu, publika galėjo pasigėrėti.

Iš vyrų geriausiai atliko ligu-
to senio Juodgalvio rolę jau žino-
mas savo komizmu p. Vaitiekū-
nas. Jo mimika, kiekvienas akių
žvilgsnis darė nemažai juoke-
lių. Kuprevičiaus rolę gana ge-
rai atliko J. Sankunas. Tai jau-
nas dar vyrukas, vėliau iš jo ga-
lėsime susilaukti visai apygerio
lošejo. Pr. Sirvinskis, Stanilio
kompanijono rolę, ir A. Dovid-
onis, Kurorto kelneris, irgi pa-
sigėrėtinai lošė. Dang silpnėsi
buvo Mikas Stanilius. J. Briedis
ir Dr. Tarasius—J. Buragas.
J. Briedis, kuris veik visada už-
ganedina publiką ir žinomas, kai-
po gabus artistas, šį kartą įvair-
prastai savo uždutį atliko. Kal-
bėjo iš lengvo; nerviškumo ir
sujudimo, kuris reikėjo parodyti,
visai nesimatė. Matyt, jam ši
"šablono" (?) rolė buvo neatsa-
kanti. Jam geriausiai tinka apsi-
leidėlio "nešėlio" rolės.

Iš moterų geriausiai pasisekė
sulosti Katriutės rolę M. Mont-
viliutei. Pažymėtina, jog ji visi-
me buvo liūsa, be jokio varžy-
mos, pertai išrodė labai natūrali-
kai.

A. Samoliūtė, Pumpuriutės rolę,
taipgi buvo nebloga, tik jau
per daug visokių "grimazų" darė,
nors išdalyt, kaip senai ko-
kiečiai, tas ir pritiko. Marės Sta-
niliūnės rolę (Aleksandraviciūtė)
būtų geriau pavykę sulosti,
jei lošeja (Aleksandraviciūtė) bū-
tų buvusi kiek gvesnė.

Vertimas veikalo visai geras.
Vertėjos stengėsi, kiek galint,
veikalą sulietuvinti, ir tas, be-
rods, jai pavyko. Net ir kuror-
štai (gydancios maudyklės), kaip
štai: Palanga, Druskininkai, Bir-
štonas, įdėta lietuviškai. Visas
veikimas atsitūpa Vilniuje ir Pa-
langoje ir perstatytas turtingesni
luomų šeimyniškai gyvenimu.

Publikos į šį vakarą susirinko
nedaug. Nekurie sakė, "žvaig-
dėms" mažai tepirijauja. Gal
kas ir dasiprotės, bet kai aš, tai
visai nesuprantu, ką tas reikštų?

P. Kurkulis.

"Birutės" vakarėlis. "Birutės"
jaunimas, — o jo čia susispietęs
gana gražus būrelis, — pradeda
įvesti gana gražų paprotį. Lai-
kas nuo laiko (berods kas mė-
nuo) draugija rengia pasilinksmi-
nimo vakarėlius savo nariams.
Šie vakarėliai yra greičiau pri-
vatiškos rūšies, nes apie juos nie-
ko negarsinama, ir susirenka tik
draugijos nariai, atsisėdę prie
tų kart su ramiai savo pažįstamų.
Toks vakarėlio programos pa-
prastai susideda iš žaislių, šokių,
siokių-tokių "programėlių" ir
lengvo užkandžio-vakariuotės.

Visa tai turi žymę privatiško

vakarėlio, kuriam linksmi lai-
kai galima praleisti.

Toks vakarėlis atsituvo ir pe-
reitos subatos vakare. Kelios de-
šimtys jaunimo, — o berniukai vis
kai žilviai, mergutės kai le-
lijos, — smagiai ir padoriai link-
sminosi. Pianistas pailso be-
skambinę, šokėjai—bešokė. Štai
ir programėlis, kurį pirminkas
greituoju sutaisė svečių pasi-
linksmimui: vienas, gitarą išsi-
traukęs, paskambina; kitas an-
tos paskambina ir padainuoja,
trečias juokingu monologėliu su-
sėdusius narius padziguina; mer-
gaitės daineliu padainuoja, — ku-
ri solo, o kitos ir duetas, — ku-
ri solų būva: tarp juokelių, tarp
linksmių mokoma įpinti ir vie-
nų-kitų geresnė mintį, vienų-kitų
naudinga ir praklinų mūsų jau-
nimui patarimą. Šį kartą nemažą
padarė įspūdį trumpa, bet vaiz-
dinga p. Glebačio prakalbėlė,
kurioj šis jaunas vyrukas papa-
sakojo apie tai, kaip jis buvo
suamerikonijęs, kaip jis lietuvi-
stės gėdijosi ir kaip jis "atsi-
vertė".

— Lietuvos istorija tą stebuk-
lą su manim padarė, — sakė kal-
bėtojas, — kol jos nepažinau, tol

gėdijausi lietuvių būti; amerikoi-
nu save skaičiau. Kaip musu
tautos istoriją pažinau, — akis
man atsivėrė, ir šiandien esi
tuom, kuom kiekvienas iš musų,
broliai ir sesytės, būti privalo—
tvirtu, kaip arzuolas, lietuviu.
Dar pridėsiu, kad gražesnio ir
interesingesnio skaitymo už isto-
riją nerasi. Aš patariau kiek-
vienam jaunikačiui ir mergelei
ją perskaityti, užbaigę kalbėto-
jas.

Sokių pamargina įvairių lie-
tuviški žaislai—su dainomis ir be
dainų. Kiek įvairių žaislų čia pa-
matysi! P. Kurkulis, kitas jau-
nas vaikas, yra žaislų, taip sa-
kant, specialistas, ir po jo vado-
vystę "viskas net dega," — taip
paėjimas linksmis.

Po to buva lengvas užkandis:
arbatą ar kavą su buterbrodais,
pyragaičiais, vaisiais ir t. t. Suom
kartu laike vakarienės užsimany-
ta prakalbė; taigi, kalbėjo Dr.
Rutkauskas, kuris pastoj "Bi-
rutės" globėjų skyriui, B. K. Ba-
lūtis ir Dr. Drangelis, pastojū-
sio neveikiančiųjų (rėmėjų) sky-
riui ir p. Vitkevičia, vakaro ve-
dėjas. Tą pat vakarą pastojio ir
neveikiančiųjų narių skyrių ir
Dr. A. Juška. Po vakarienės vėl
seka ir linksmintasi iki vėlyvam
nakti.

Kas nori linksmi ir gražiai
laiką praleisti, vėta atsilankyti
į tokius "Birutės" vakarus.

Sabukas.

Įvairumai. Mus prašo praneš-
ti, kad mokiniai Piliečių klasių,
kurias vedama prie Fellowship
House, 831 W. 33rd pl. ir prie
Davis Square ant Town of Lake,
pabaigoj šio mėnesio žada imti
pilietybės popieras. Šios klasių,
kaip ir klasių anglų kalbos, yra
vedamos be jokios užmokesčio ir
norintieji jomis pasinaudoti, gali
jas lankyti.

Mus prašo pažymėti, kad
tūpės pereinam numerį p. D. D.
aprašymas apie atsituvusį sausio
4 d. "Aušros" svetainę mitin-
gą esant neteisings.

Mitingas, — rašo "Lietuvos
Tautos Myletojų" dr-jos admi-
nistracija, — buvo atliktas su pa-
sekme: prie naujos "Lietuvių
Tautos Myletojų" draugijos pri-
sirašė 15 narių.

Toliau rašytojas taip gana pik-
tai patėmija: "Tik p. Mažeikiui,
matomai, kampe besnaudžiant,
prisipažnavo, buk tas mitingas
nori išgriauti rymiską bažnyčią
su džiakonu Krauciūnu (Tas
draugystei nei į galvą neatėjo).
Tad jis, pabudęs, pavartojo sau-
ją nemandagių žodžių ir išbėgo, ma-
nydamas, kad visi paskui jį bėgs.
Po p. Mažeikos išbėgimui mitin-
gas tęsėsi dar 1½ valandos ir
viskas buvo užbaigta pasekmin-
gai.

"Lietuvių Tautos Myletojų" dr-
stės Administracija.

Sausio 10 d. atsituvo vestu-
vės p-lės Salomėjos Kaupaitės
su p. Juozu Valoniu. Jaunavėdė
yra gerai pažįstama tarp West
Side jaunimo; svodba atsituvo
be svaiginančių gėrimų. Jauna-
vedžius lydį geriausi pažįstamų
ir draugų vejimai. J. A. K.

— Consumers Company—ang-
lių kompanija — apreiškė, kad
kiekvienam, kuris neturi už ką
nusipirkti anglių, duos už dyką
50 svarų anglių. Tam tikslui
kompanija išsiuntinėjo visiems
kunigams, daktarams ir t. t. lai-
kus ir sertifikatus. Tai yra di-
delė pagalba biedniams, kurie lai-
ke šalčių neturi už ką nusipirkti
anglių. Kad gauti šias anglis,
reik kreiptis prie vietinio kunigo,
daktaro, ar kurios nors labdarin-
gos draugijos; jie išduos paliu-
dijimą ir su paliudijimu galima
gauti 50 svarų anglių dykai iš
bile kurio šios kompanijos ofiso.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Vienintėlis "pagyrimas" rengi-
jams už tokių "pasimagin-
mus": "gėda, vyručiai, kad, skai-
tydamiesi pažangiais veikėjais,
progresistais, vieton ko nors iš-
tikrųjų naudingo, teikiama publi-
kai tokį šlamštą."

Vienas iš buvusiujų.

Namų Draugas.

Įvairūs mažmožiai, naudingi
kasdieniniame gyvenime.
Suvankiojo Ruta-Mėta.

Stiprus galvos skaudėjimas
tinkami visi greitai nustos, jeigu
paėmus rankšluostį, įmirkinti jį
karštan vandeniu ir išsukus, pri-
dėti prie sprando užpakalio.

Mirkimasis kojų karštam van-
deny nutraukia kraują nuo gal-
vos ir taip pat dažnai pašalina
galvos skaudėjimą.

Geras cementas pečiams gali-
ma padaryti, sumaišius lygiomis
dalimis kalkes (vopną), druską
ir medžio pelenus su vandeniu.
Padaryt iš to tirstą tešlą ir stip-
riai įbrukti į pečiaus plyšius. Pe-
čius neprivalo būti tuom laiku
karštas. Šitas cementas su laiku
sukietėja kaip akmuo.

Žiemos šaltai laikais ištiesus
laikraščio lapus tarp lovos užda-
gali (kaldrų) gausite daug dau-
giau šilumos nakties laiku.

Geležies rudis išims lemono
(citrinų) rugštis, sumaišyta su
druska; ji gelbsti taipgi ir bile
kokiems kitiems plėtimams.

Actas išims kerosino nemalo-
nų kvapą iš puodų ir kitų su-
teptų sudynų.

Linoleum virtuvėje ištesės tris
syk ilgiau, jeigu jį padengti eile
paprastos, grindims vartojamos,
poliūros (varnišo).

Jeigu nenori, kad iš tavęs juok-
tų, niekadus nevalgyk peiliu, t.
y. neimk nuo torielkos ir burnų
bulbių, ar ko kito peiliu. Daryk
tai šakute. Peilis yra tik pjau-
stymui.

Išėmimui plėtmų nuo rankų
gerai pavartoti druską sudrėgintą
truputėliu lemono (citrinų) sky-
stimo. Tokia druska išims be-
veik bile kokį plėtmą.

Nuo apsišutimimų ar apside-
ginimų labai gerai vartoti kiau-
šinio baltymą. Apteptus tokią vie-
tą 7 ar 8 sykius, jis sustabdy-
s skausmą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. M. Bagd. (Cleveland, O.). Ta-
mistos rastelis pilnai tinka spaudai,
tačiau apie tai jau tilpo praeitame
numeryje. Ačiū jums, bet negalime
dėl minėtios priežasties, tapinti.

p. T. Simas. Negalima gerai su-
prasti jūsų raštėlio, todėl ir ne-
dame.

p. J. Baukus. Atsakėme laišku.
Zinutes meldžiame rašinėti.

p. M. S. Clev. Aprašymas buvo jau
ilgai įdėti negalime.

p. Leo. S—ks, Cape Town. Gabu-
mus tamista, matyt, tur, bet eilėms
rašyti reik žinoti tam tikros taisyklės,
apie kurias plačiau yra išdėstyta
Kudirkos Raštose. Eilėlių sunau-
doti negalime, bet už žinutes apie tai,
kaip ten aplinkinės gyvena lietuviai,
būtume labai dėkingi.

p. Petras Turkevičia, Scotland.
Dante's "Dieviška Komedija" dar ne-
išversta lietuvių kalbon.

— Consumers Company—ang-
lių kompanija — apreiškė, kad

kiekvienam, kuris neturi už ką
nusipirkti anglių, duos už dyką
50 svarų anglių. Tam tikslui
kompanija išsiuntinėjo visiems
kunigams, daktarams ir t. t. lai-
kus ir sertifikatus. Tai yra di-
delė pagalba biedniams, kurie lai-
ke šalčių neturi už ką nusipirkti
anglių. Kad gauti šias anglis,
reik kreiptis prie vietinio kunigo,
daktaro, ar kurios nors labdarin-
gos draugijos; jie išduos paliu-
dijimą ir su paliudijimu galima
gauti 50 svarų anglių dykai iš
bile kurio šios kompanijos ofiso.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė vieta—tai gatvė.

Iš Cicero, III. Vakaras. Sausio
11 d. atsituvo pas mus L.S.S.
138-tos kuopos surengtas vaka-
ras, kame suvaidinta drama "5-
tas Prisakymas" ir L.S.S. 81-os
kuopos choro atlikta keletas dai-
nelių. Apart to, buvo dar ir
Džian Bambos spūtytis, atsižy-
mėjos, kaip ir visi tie spūčiai, ne-
paprastu nesvarumu, kuriam vie-
ta saliuje, bet ne scenoje. Apie
monologą, atliktą tulos vietinės
merginos, irgi reikalinga tas pat
pasakyti. Pasibjaurėtinai varto-
jamas slykščių žodžių, kuriems, ra-
si, vienintėlė

